

ZVONA

MJESEČNIK ZA
KRŠĆANSKU KULTURU

BROJ 8/505

CIJENA 7 KN

LISTOPAD 2017. - RIJEKA
GODINA IZLAŽENJA LV.

Naš se svetac vratio u Rijeku

Sadržaj:

Dolazak neraspadnutog tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića u Rijeku
Naš se svetac vratio u Rijeku 2-4

Predstavljen Centar za savjetovanje Riječke nadbiskupije 5

Teološko-pastoralni seminar Teologije u Rijeci
Prenošenje vjere u novim okolnostima 6

Predstavljene knjige i pastoralno-katehetski rad mons. dr. Milana Šimunovića
Nova evangelizacija nužna zbog promjene paradigme današnjeg vjernika 7

Jubilarci
Zahvala za plodonosno svećeničko služenje 8

Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama 9

Pastoralni plan i program Riječke nadbiskupije za 2017./2018. 10

Sjednica Nadbiskupijskog pastoralnog vijeća 11

Iz povijesne riznice
Riječki "grad mrtvih" 12-13

Necivilizacijski istup na svečanoj sjednici Dana Istarske županije 13

Đakonsko ređenje
Mario Frlan i Laurent Kružić 14

Šest djevojaka pristupile u zajednicu sestara „Euharistijska zajednica Srca Isusova i Marijina“ 15

Medicinski kutak
Sedam savjeta za zdravu jesen i zimu 16

Crkvena glazba
Izjava o aktualnom stanju crkvene glazbe, 2. dio 17

Misijski horizont
Svjetski dan misija 18

Govorim hrvatski
Prvotisak - naš ponos 19

Gospičko-senjska biskupija
Dan hrvatskih mučenika na Udbini 20-21

Gospičko-senjska biskupija 22-23

Riječka nadbiskupija 24-28

Dan Riječke Majke 24

Pitaj svećenika
Liturgijska godina 26

Centar za mlade 28

Dolazak neraspadnutog tijela sv. Leopolda Bogdana Mandića u Rijeku

Naš se svetac vratio u Rijeku

Zvona crkava u gradu Rijeci u ponedjeljak 18. rujna u 16 sati zazvonila su u čast sv. Leopolda Bogdana Mandića čije je neraspadnuto tijelo stiglo u kapucinsku crkvu Gospe Lurdske na Žabici. Tijelo je u Rijeku iz Splita stiglo u pratnji provincijala fra Roberta Tadiella, rektora Svetišta u Padovi fra Flaviana Giovannija Guselle, gvardijana u Padovi fra Marca Putina, kancelara Biskupske kurije u Padovi don Luciana Barela, volontera „Crocce Verde“, kao i svećenika Kotorške biskupije i Kotoribe. Obred dočeka predvodio je riječki nadbiskup i metropolit mons. dr. Ivan Devčić u zajedništvu s provincijalom Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića fra Jurom Šarčevićem, krčkim biskupom mons. dr. Ivicom Petanjkom, porečkim i pulskim biskupom u miru mons. Ivanom Milovanom, gospičko-senjskim biskupom mons. Zdenkom Križićem i gospičko-senjskim biskupom u miru mons. dr. Milom Bogovićem te mnogobrojnim svećenicima i redovnicima.

Dolazak relikvije neraspadnutog tijela sv. Leopolda najavili su Plesom sv. Tripuna članovi Bokeljske mornarice koji su u kapucinskoj crkvi bili i prvi čuvari tijela. Do utorka 19. rujna u 14 sati kada je tijelo bilo ispraćeno za Padovu, sv. Leopoldu hodočastili su deseci tisuća hodočasnika.

„Naš se svetac vraća u Rijeku gdje je za života boravio kratko, samo mjesec dana, ovdje u kapucinskom samostanu, gdje se je nadao ostati duže vremena kao ispovjednik za hrvatske vjernike“, rekao je riječki nadbi-

skup i metropolit mons. dr. Ivan Devčić predvodeći svečano euharistijsko slavlje u kapucinskoj crkvi Gospe Lurdske. Ono što mu se nije ostvarilo za vrijeme njegova zemaljskog života, ostvaruje se sada ovim pohodom njegova neraspadnutog tijela onamo kamo je za života dušom i tijelom želio doći i ostati. Želju da nam za života prenese spasonosne poruke i pobude ostvaruje mu se na ovaj način nakon smrti, rekao je nadbiskup.

Sv. Leopold je bio svetac koji je u tišini, daleko od javnosti, u ispovjedaonici privodio grješnike na obraćenje i na put spasenja. Bio je neobično ponizan i blagog karaktera i ponašanja, iako je po temperamentu bio kao pravi Dalmatinac živahne i vatrene naravi. „Da bi svladao i pokorio tu svoju narav i osobnost, čitav se život borio sa samim sobom tako da nije nikada reagirao i na najteže izazove neprimjerenim reakcijama bilo riječju ili gestom. (...) Sv. Leopold svjedoči da se svi možemo promijeniti ako ustrajno radimo na sebi i ako se svladavamo.“

„Iz života sv. Leopolda možemo naučiti o svetosti i ljepoti Sakramenta pomirenja, po kojem zadobivamo, ako ga primimo sa živom vjerom, mir i prijateljstvo s Bogom, sa samim sobom i s bližnjim. Sv. Leopold bio je apostol tog sakramenta, pa nas poziva sve, i svećenike i vjernike, da se redovito i dostojno ispovjedamo. Poziva nas neprestano na obraćenje, jer smo svi slabi, nestalni i grješni, a pravog obraćenja nema bez Sakramenta pomirenja, tj. sv. ispovijedi.“ Druga krepost na koju nas

ZVONA

MJESEČNIK ZA KRŠĆANSKU KULTURU

Izdavač: RIJEČKA NADBISKUPIJA I GOSPIČKO SENJSKA BISKUPIJA; Uređuje: Helena Anušić; Tehnička priprema: Danijel Delonga; Grafička priprema: Alen Čar - Slim; Tisak: TISKARA ŠULJIĆ, Viškovo; Uprava: Ul. Ivana Pavla II. br. 1, 51000 Rijeka; tel: 385 51 581 200; Uredništvo: tel: 385 51 651 006, fax: 581 221; e-mail: mjesečnik-zvona@ri.t-com.hr; Žiro račun: Nadbiskupija riječka mjesečnik Zvona, ERSTE BANKA, HR 4124020061100122753; Broj računa za uplate iz inozemstva: ERSTE & STEIERMAERKISCHE BANK IBAN: HR 4124020061100122753; Cijena: 7 kn; Godišnja pretplata: 100 kn; Naslovnica: Sv. Leopold kod riječkih kapucina

poziva je milosrđe, odnosno blagost i razumijevanje u prosuđivanju drugoga kada pogriješi, rekao je nadbiskup.

Nadbiskup je podsjetio na Leopoldov nacionalni identitet kojega nikada nije izdao zbog čega je završio u zatočeništvu. „Svoje domoljublje i rodoljublje živio je na kršćanski način, bez isključivosti prema drugima. Upravo zato je u svjetlu svoje vjere prihvaćao i ljubio druge narode, posebno one na Balkanu koji su druge vjeroispovijesti. Zbog toga je želio ekumenski djelovati na jedinstvu Crkva u svom zavičaju. Njegovo je domoljublje bilo prožeto kršćanskim univerzalizmom, što se razlikuje od poganskog rasističkog i osvajačkog domoljublja. Ta Leopoldova poruka i primjer neobično su važni i danas na ovim našim prostorima.“

Kapucinska crkva cijelo je vrijeme bila otvorena do oproštaja u utorak 19. rujna. Program bdijenja animirali su članovi molitvenih zajednica i udruga koji su se ujedno izmjenjivali i u čuvanju tijela sv. Leopolda. Svećenici su cijelo to vrijeme ispovijedali u kripti crkve.

Krčki biskup mons. dr. Ivica Petanjak u utorak 19. rujna na obredu oproštaja kojega je predvodio nadbiskup Devčić, istaknuo je da Leopold nikada nije išao na odmor govoreći da će u nebu odmarati. Tako ni sada među hrvatski narod nije došao kao turista, nego sebe dati. „Je li ikada itko mogao povjerovati da će Gospodin sedamdeset i pet godina nakon Leopoldove smrti, a sedamdeset i pet godina je jedan ljudski vijek, uslišiti njegovu molitvu izrečenu za života: ‘Kad umrem odnesite moje bijedne kosti s onu stranu Jadrana za dobro duša mog naroda.’ Hvala ti nebeski Oče koji uslišavaš molitve svojih svetih slugu i ispunjavaš njihove molitve kad ti prosuđiš da je došao pogodan čas“, rekao je biskup Petanjak.

Dirljiv oproštaj od sv. Leopolda potaknuo je rektora Svetišta u Padovi fra Flaviana Giovannija Guselle da pozove vjernike na hodočašće u Padovu. Nakon Obreda ispraćaja i završnog blagoslova, tijelo je u procesiji i uz pljesak mnogobrojnih okupljenih vjernika ispraćeno iz crkve Gospe Lurdske do vozila u kojemu je potom u pratnji delegacije krenulo prema Padovi.

Helena Anušić
Fotografije: Miroslav Radić

Sv. Leopoldu u crkvu na Žabici hodočastili su deseci tisuća hodočasnika.

Sv. Leopold svjedoči da se svi možemo promijeniti ako ustrajno radimo na sebi i ako se svladavamo, rekao je nadbiskup Devčić.

Je li ikada itko mogao povjerovati da će Gospodin sedamdeset i pet godina nakon Leopoldove smrti, uslišiti njegovu molitvu izrečenu za života: ‘Kad umrem odnesite moje bijedne kosti s onu stranu Jadrana za dobro duša mog naroda.’, rekao je biskup Petanjak.

ISPRAĆAJ TIJELA SV. LEOPOLDA

Svjedočili smo prekrasnom duhovnom, vjerničkom doživljaju tijekom kojega smo se mogli uvjeriti da naš narod cijeni istinske veličine - veličine duha, rekao je nadbiskup Devčić

Tijelo sv. Leopolda Bogdana Mandića napustilo je u utorak 19. rujna Rijeku i otišlo u Padovu. Emotivan ispraćaj ovog hrvatskog sveca koji je cijelim srcem bio uz Hrvatsku pratila je mnoštvo vjernika, a obred ispraćaja predvodio riječki nadbiskup i metropolit mons. dr. Ivan Devčić. Sudjelovali su krčki biskup mons. dr. Ivica Petanjak, provincijal Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića fra Jure Šarčević, provincijal Slovenske kapucinske provincije o. Štefan Balažič rektor Svetišta u Padovi fra Flaviana Giovannija Guselle, gvardijan kapucinskog samostana u Rijeci fra Eugen Pavlek te mnogobrojni svećenici.

Svoje molitve, prošnje i srca donijeli su deseci tisuća hodočasnika koji su pristizali u kapucinsku crkvu od ponedjeljka 18. rujna do utorka 19. rujna. Ovaj kapucin, koji je bio visok samo 135 centimetara, bio je veliki svetac čija je prisutnost u gradu Rijeci svima donijela milosne trenutke.

Otome svjedoče i riječi riječkog nadbiskupa na ispraćaju sv. Leopolda. Bio je veliki svetac, svećenik milosrđa i divan primjer poniznosti. Svjedočili smo prekrasnom duhovnom, vjerničkom doživljaju tijekom kojega smo se mogli uvjeriti da naš narod cijeni istinske veličine - veličine duha. Sv. Leopold je bio fizički malen, ali je bio velik duhom. To osjećaju i oni koji ne vjeruju, ali to znaju cijeliti. Radosni smo što je njegovo sveto tijelo bilo ovdje, tijelo koje mu je služilo da toliko dobra čini, tolike druge sluša, da im pomaže naći odgovore, posebno naći mir savjesti u ispovjedaonici, poručio je riječki nadbiskup. Također, svjedočili smo velikoj odanosti našega naroda Crkvi, posebno onima koji autentično žive evanđelje - a takav je bio sv. Leopold. Život ovoga sveca podsjeća nas da smo svi pozvani na svetost. Nadbiskup je potaknuo vjernike na molitvu da nam Gospodin za uzore podari veličina poput sv. Leopolda.

ALEK GRABROVIĆ, VOLONTER KOJI JE POMOGAO U ORGANIZACIJI PRI DOLASKU SV. LEOPOLDA U RIJEKU

Nakon brojnih dana pripreme, strepnji i nadanja da će sve proći u najboljem redu, konačno 18. rujna sve je došlo na svoje mjesto. Kako se sve uspjelo tako lijepo posložiti, a svjesni smo da nismo mogli sve situacije predvidjeti, a ni napraviti pripremu do savršenstva? Ma nismo mi sami pripremali! Naš mali sveti Leopold se pobrinuo da sve bude u redu. Njegova želja je da i nakon smrti sjedinjuje ljude sa Isusom Kristom. Pa naravno da je sve u redu! Naravno da i sada on to ostvaruje i da se pobrinuo da dođu ljudi koji su potrebni njegovog zagovora! A sve se složilo tako tiho i neprimjetno. I naš je mali Leopold sitnim koračićima koračao kroz ovu crkvu. A sada tako velikim koracima i nakon svoje smrti sjedinjuje ljude s Bogom. Pa to je prekrasno! Pogledajte koliko je ljudi došlo hodočastiti i zamoliti svetog Leopolda za zagovor kod našega Isusa.

Kad vidite ono mnoštvo koje strpljivo čeka da prođe kraj sarkofaga, kad vidite da je toliko naroda sudjelovalo na svetim misama i na sakramentu svete pričesti, kada čujete one prekrasne glasove koji su puni Duha pjevali s kora crkve i kad čujete sve one moli-

tve koje su ljudi i zajednice molili, vaš Duh mora gorjeti. Vaše srce mora biti radosno i vaši obrazi moraju biti mokri od suza.

Nakon toliko godina sveti Leopold nam se vratio u Rijeku. I to ponovno u crkvu Gospe Lurdske gdje je i kratko boravio za svog zemaljskog života. Ponovno se vratio pod krov naše Majke Marije koju je za života toliko štovao i ljubio. Ponovno se vratio među naše ljude i u našu domovinu koje je toliko ljubio.

Hvala svim volonterima i ljudima koji su bilo kako pomogli u pripremanju i na samom događaju. Hvala svim hodočasnici- cima koji su prepoznali važnost ovog povijesnog događaja. Znajite da smo svi Jedno. Jedan Duh jedne Isusove Crkve. Svi ste jednako zaslužni da će ovaj događaj zauvijek biti zapisan u povijesti Rijeke i u povijesti srca ljudi.

A tebi Bože hvala što si uvijek s nama iako nekad zaboravimo na Tebe. Hvala sveti Leopoldu što nas zagovaraš na Nebu zajedno sa našom Majkom Marijom. A meni su sada u srcu Isusove riječi na koje sam na kratko bio i zaboravio: Uzdam se u Mene jer Ja sam uvijek s tobom! Čuvajte i vi ove riječi uvijek u svome srcu.

Susret svećenika
na početku
pastoralne godine

Centar je odgovor na sve veću potrebu
za psihološkim i pedagoškim znanostima u
formaciji i trajnoj edukaciji Bogu posvećenih
osoba, ali i vjernika laika.

Predstavljen Centar za savjetovanje Riječke nadbiskupije

Na tragu potreba u Riječkoj nadbiskupiji u Rijeci je u kolovozu o. g. osnovan Centar za savjetovanje kojega je u ponedjeljak 11. rujna u Velikoj dvorani Teologije u Rijeci, na sastanku svećenika Riječke nadbiskupije, predstavio voditelj Centra vlč. mr. sc. Đuliano Trdić, dr. med.

Centar je odgovor na sve veću potrebu za psihološkim i pedagoškim znanostima u formaciji i trajnoj edukaciji Bogu posvećenih osoba, ali i vjernika laika. S radom je počeo 24. kolovoza 2017., na spomendan blaženog Miroslava Bulešića, svećenika koji je svoju vjernost Kristu zapečatio mučeničkom smrću u obližnjem Lanišću, kada je poslije obreda sakramenta svete Krizme 24. kolovoza 1947. mučki ubijen u župnome stanu. Osnivač Centra za savjetovanje je Riječka nadbiskupija na inicijativu riječkog nadbiskupa mons. dr. Ivana Devčića, bez čijega bi zalaganja i skrbi ovaj projekt bio nemoć, poručuje voditelj Centra.

Centar je osmišljen po istome modelu i u temelju ima kršćansku (katoličku) antropologiju, kao i Centar za savjetovanje na Papinskom sveučilištu Gregorijana u Rimu na kojemu je vlč. Trdić magistrirao dubinsku psihologiju.

Od usluga koje Centar nudi istaknute su: procjena osobnosti, kolokviji za rast u pozivu, konzultacije za odgojitelje, pomoć za rasuđivanje duhovnog poziva, psihološka pericija na zahtjev odgojitelja ili (nad)biskupa na području formacije te pomoć svećenicima i osobama posvećenog života koje pokazuju psihološko-duhovne poteškoće. Centar će povremeno, ovisno o potrebi, koristiti i usluge vanjskih suradnika (psihologa, psihijataru, pedagoga ili duhovnika), a njegovo sjedište je u blizini Trsatskog svetišta na adresi ul. Petra Zrinskog br. 11. Osim toga, potrebne informacije mogu se pročitati na službenoj mrežnoj stranici: www.savjetovaliste-rijeckenadbiskupije.org

Voditelj Centra vlč. mr. sc. Đuliano Trdić, dr. med.

Ovom prigodom vlč. Trdić održao je predavanje svećenicima na temu gubitka figure oca u suvremenom društvu. Kazao je kako je svećenik često pozvan nadomjestiti očinsku figuru koja nedostaje u obitelji, a koja se događa, između ostaloga, zbog raspada obitelji ili postojanja mnoštva disfunkcionalnih obitelji. Djeca često nakon rastava braka gube kontakt s ocem, a nerijetko današnji očevi gube autoritet ili svoje očinstvo uče imitirajući ili prateći upute svoje supruge, odnosno ravnajući se prema potrebama djece, upozorio je predavač. Zbog toga se u društvu javljaju različiti tipovi očeva, od 'dezertera' koji majci ostavlja svu brigu o djetetu, preko 'slabića' do 'zavidnog oca' kod kojega prevladava tuga zbog izgubljene mladosti što za posljedicu može imati afektivni zlostavljački stav prema djetetu. Predavač je upozorio kako je drugi tip - tip slabića - u društvu najrašireniji. Riječ je o očevima koji igraju ulogu oca, ali ne mogu nametnuti autoritet jer se boje izgubiti afektivnu bliskost svoje žene. Muškarci danas su zaokupljeni emocijama, a ne savjetima koje bi trebali pružiti djetetu, rekao je između ostaloga predavač.

A upravo roditeljstvu će biti posvećena nova pastoralna godina u Riječkoj nadbiskupiji čiji plan i program je predstavio vlč. Marijan Benković. Uporište za kalendar zbivanja bilo je pismo riječkog nadbiskupa mons. dr. Ivana Devčića za početak Godine roditeljska, a u svjetlu priprema za III. nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji koji će se u rujnu iduće godine održati u Solinu pod geslom: „Očinstvo i majčinstvo: dva lica roditeljskog poslanja“. Također, nova pastoralna godina naglasak će staviti i na 25 godina vjeronauka u školama, kao i 15. godišnjicu rada Ureda za obitelj Riječke nadbiskupije. Voditelj Ureda, mons. Ivan Nikolić je kazao kako u 22 župe djeluju zajednice obitelji s kojima Ured surađuje te potaknuo svećenike na osnivanje novih župnih zajednica. Poziv na veću angažiranost s obiteljima u svojim župama okupljenim svećenicima uputio je nadbiskup Devčić.

Helena Anušić

Teološko-pastoralni seminar Teologije u Rijeci

Ugledni predavači iz cijele Hrvatske otvorili su i proučili brojne aspekte povezane s prenošenjem vjere, kao što su pitanje stanja obitelji, župne kateheze i vjeronauka u školi, zatim novog profila župne zajednice te suradnje odgojnih čimbenika, obitelji, škole i Crkve, u prenošenju vjere.

Prenošenje vjere u novim okolnostima

Jednodnevni Teološko-pastoralni seminar za svećenike, redovnike i vjeroučitelje/ice u školama, na KBF-u Teologije u Rijeci održan je 18. rujna o temi „Prenošenje vjere u suvremenim okolnostima“.

Povod održavanju ove teme bila je 25. obljetnica vjerskog odgoja i vjeronauka u školi. U tom smislu pozvani su najrelevantniji stručnjaci katehetačari i pastoralisti u Hrvatskoj koji su o vjerskom odgoju i obrazovanju djece i mladih progovorili s aspekta školskog vjeronauka, župne kateheze, obiteljskog pastoralala i pastoralala škole te recentnih empirijskih pokazatelja. Skupu su nazočili nad/biskupi Riječke metropolije: riječki nadbiskup mons. dr. Ivan Devčić, krčki biskup mons. dr. Ivica Petanjak, gospičko-senjski biskup mons. mr. Zdenko Križić i gospičko-senjski biskup u miru mons. dr. Mile Bogović.

Na početku Seminara sve je okupljene pozdravio riječki nadbiskup mons. dr. Ivan Devčić koji je zahvalio svim predavačima što su prepoznali važnost zajedničkog kritičkog promišljanja o temi odgoja i prenošenja vjere djeci i mladima u kontekstu njegove višegodišnje retrospektive i pogleda u budućnost. Posebno je naglasio da školski vjeronauk danas mora biti vrijednosno prepoznatljiv ne samo u školi nego i u društvu u smislu njegovanja i očuvanja bogate kršćanske vjerske i duhovne tradicije i kulture našega naroda.

Uvodno izlaganje na temu „*Obitelj, župna kateheza i školski vjeronauk pred izazovom prenošenja vjere u suvremenom svijetu*“ održao je predstojnik Teologije u Rijeci doc. dr. Nikola Vranješ. On je posebno istaknuo važnost međusobne povezanosti Crkve, škole i obitelji u odgoju i prenošenju vjere, pri čemu je nužno pronalaziti nove načine motiviranja roditelja za aktivno uključivanje u vjerski odgoj djece, ali i u župnu zajednicu. Kada je riječ o školi i školskom vjeronauku doc. dr. Vranješ naglasio je da se još uvijek događa prebacivanje odgovornosti s jednih na druge i da su zato očekivanja od vjeronauka od strane obitelji i Crkve nerijetko vrlo nerealna.

Predstojnik Nacionalnog katehetskog ureda HBK mons. dr. Ivica Pažin održao je izlaganje o temi: „*25 godina školskog vjeronauka u Republici Hrvatskoj: retrospektiva i perspektiva*“. Mons. dr. Pažin izrazio je zadovoljstvo učinjenim u ovom vremenskom razdoblju od 25 godina, napose kada je riječ o pravnoj utemeljenosti vjeronauka u školi i statističkom broju učenika koji pohađaju ovaj predmet (visoki postotak upisanih). Jedan od izazova s kojima je školski vjeronauk sve godine susreće je taj da je on uvijek u središtu društveno-političke pažnje u negativnom smislu pa je zato

stalno u poziciji žrtvenog janjeta. Unatoč tome, sadržaj vjeronauka obuhvaća sve dimenzije života učenika, kao i sadržaj vjere. Europska iskustva pokazuju da se konfesionalni model vjeronauka ostvaruje u većini škola, neovisno o drugim izbornim ili fakultativnim odgojno-obrazovnim sadržajima.

Idući blok predavanja otvorila je prof. dr. sc. Jadranka Garmaz s KBF-a u Splitu koja je govorila o temi „*Obitelj i prenošenje vjere u suvremenim okolnostima: izazovi i perspektive*“. Prof. dr. sc. Garmaz naglasila je da je današnja obitelj izložena različitim društvenim utjecajima koji priječe da ona bude povlašteno odgojno mjesto za prenošenje vjere. Iz tog razloga važna je misionarska evangelizacija današnjih obitelji. U svom izlaganju predavačica se kritički osvrnula na dosadašnje katehetske dokumente u Hrvatskoj koji, prema njezinu mišljenju, slabo ističu pitanje vjerskog odgoja u obitelji u kontekstu obiteljskog pastoralala te je naglasila da je odgovornost Crkve trajna briga za katehizaciju obitelji jer je obitelj kontinuirani subjekt pastoralnog djelovanja.

O župnoj katehezi i školskom vjeronauku između očekivanja i realnosti govorio je prof. dr. sc. Josip Šimunović s KBF-a u Zagrebu. On je posebno istaknuo da se ovdje radi o dvjema komplementarnim stvarnostima koje, svaka na svoj način, daju vrijedan doprinos katehetskom poslanju Crkve. U dijelu izlaganja koji se odnosi na župnu katehezu prof. dr. Šimunović naglasio je da je kod nas u Hrvatskoj najviše zaživjela župna kateheza određenih skupina – prvopričesnička i krizmantička, dok su druge katehetske skupine ostavljene po izboru i mogućnostima samoga župnika. Ipak, ono što je uočeno i kod ovih dviju katehetskih skupina jest to da se ne ostvaruje mistagoška dimenzija kateheze, odnosno da se kateheza ovih skupina uglavnom odvija na razini „tehničke“ pripreve za sakrament.

O temeljnim razlikama i komplementarnosti školskog vjeronauka i župne kateheze govorila je prodekanica na KBF-u u Zagrebu prof. dr. sc. Ružica Razum. Ona je rekla da se prvih godina od (ponovnog) uvođenja vjeronauka u škole pitanje komplementarnosti uopće nije postavljalo. Tek nakon 2000. godine govori se o potrebi jasnijeg razlučivanja ova dva vida vjerskog odgoja na razini ciljeva i svrhe. Predavačica je izdvojila šest zabluda koje još uvijek opterećuju odnos školskog vjeronauka i župne kateheze, a one su: 1. vjeronauk je crkvena kateheza u školskom prostoru, 2. vjeronauk treba ostvarivati ciljeve koji su svojstveni župnoj katehezi, 3. vjeronauk je sredstvo da djecu dovedemo u Crkvu, 4. cilj župne kateheze je priprema učenika na sakramente, 5. moguć je uspješan kršćanski

život bez crkvenog zajedništva i 6. samo učenje o vjeri (vjersko znanje) dovodi do zrelosti u vjeri. Posebno je naglasila da školski vjeronauk ima za cilj formiranje kršćanskih stavova i uvjerenja, odnosno da učenici počnu kršćanski misliti. Iznijela je nekoliko modela odnosa školskog vjeronauka i župne kateheze: model međusobnog preklapanja, model delegiranja, model odvajanja (taj model nije prisutan u Hrvatskoj) i model sinergije koji je najprihvatljiviji i na kojemu treba raditi da postane praksa u Hrvatskoj. U svojoj zaključnoj riječi istaknula je da bi župna kateheza zapravo trebala računati s plodovima vjeronauka u školi.

Nakon rasprave, koja je bila dosta burna jer je pitanje katehetskih ciljeva školskog vjeronauka još uvijek goruće pitanje u katehetskim krugovima, uslijedio je sljedeći set predavanja. Predstojnica Katehetskog ureda Ksenija Rukavina Kovačević iznijela je *preliminarne rezultate vrlo opsežnog istraživanja o suradnji Crkve, škole i obitelji u procesu odgoja i prenošenja vjere djeci i mladima na području Riječke nadbiskupije* koje je provela prošle školske godine na uzorku od 527 ispitanika. Rezultati su pokazali da su obitelj i Crkva još uvijek najsnažniji vjersko-odgojni i vrijednosni čimbenici u našem društvu. Međutim, isto tako je uočeno da kod većine roditelja još uvijek nije zaživjela svijest o važnosti njihove uključenosti u župnu zajednicu u kontekstu cjelovitog odgoja u vjeri.

O novom profilu župne zajednice kao odgovoru na izazov prenošenja vjere u promijenjenim okolnostima govorio je mons. dr. Milan Šimunović. Posebno se osvrnuo na ostvarivanje župne kateheze u okviru „novoga lica“ Crkve i potrebi izgradnje novog profila župnika, katehete, vjeroučitelja, svih angažiranih vjernika laika. Da bi se dogodila korjenita obnova župne zajednice potrebno je ići putem kateheze u živim vjerničkim krugovima u kontekstu nove evangelizacije, poručio je mons. dr. Šimunović.

Ovaj set izlaganja završio je predavanjem predstojnika Katehetskog ureda Krčke biskupije mr. sc. Antona Peranića o temi „Uloga župnika u pastoralu škole“ u kojem je predstojnik Peranić pojasnio terminološko određenje pojma pastora škole koji je puno širi od vjeronaučne nastave u školi. On podrazumijeva pastoralnu zauzetost za sve osobe koje sudjeluju u životu škole na području određene župe. U tom smislu iznio je neke konkretne pastoralne inicijative koje nisu protivne ustavnopravnom statusu vjeronauka u školi, a koje se odnose na duhovno-sakramentalni život učenika i učitelja, poput misnih slavlja ili Službe Riječi na početku ili završetku školske godine, sv. ispovijedi za vrijeme nastave i slično.

Uzavršnom dijelu programa vjeroučitelji predstavnici nad/biskupija Riječke metropolije prezentirali su neke konkretne modele pastoralno-katehetskog rada u župi. Bračni par vjeroučitelja Riječke nadbiskupije, Maja i Boris Barabarić, prezentirali su svoj rad u okviru Evangelizacijskog tima, ali i druge inicijative na župnoj i dekanatskoj razini poput dekanatskih susreta krizmanika.

KRK

Predstavljene knjige i pastoralno-katehetski rad mons. dr. Milana Šimunovića

NOVA EVANGELIZACIJA NUŽNA ZBOG PROMJENE PARADIGME DANAŠNJEG VJERNIKA

“Tko može znati gdje bismo bili večeras da onoga dana 1956. godine, nakon jedne mise u Kompolju, tada petnaestogodišnjem dječaku, Mili s Ilovačka, koji se kao malo krišom šuljao kroz sakristijska vrata da bi ušao u crkvu ili u kvartir, nije došao poštar s pismom u kojem je stajalo da Milan Šimunović nije primljen u Elektrotehničku školu?“ - rekao je predstojnik Nacionalnoga katehetskog ureda HBK mons. dr. Ivica Pažin u nedjelju 17. rujna u Velikoj dvorani Nadbiskupskog ordinarijata u Rijeci na predavanju dviju novih knjiga, kao i retrospektive pastoralno-katehetskog rada mons. dr. Milana Šimunovića na području mjesne i domovinske Crkve.

Događaj su organizirali Riječka nadbiskupija i Teologija u Rijeci u povodu 50. obljetnice svećeništva mons. dr. Šimunovića. Knjige „Prenošenje vjere u promijenjenim okolnostima suvremenog svijeta: Pomaci u stvaranju misionarskog lika Crkve u kršćanskim zajednicama“ i „Promjene u katehetskom pastoralu župne zajednice: utopija ili stvarnost?“ predstavio je doc. dr. Nikola Vranješ. O važnosti i značenju djela mons. Šimunovića u pastoralno-katehetskom poslanju Crkve govorio je mons. dr. Pažin, dok je prigodnu riječ uputio riječki nadbiskup i metropolit mons. dr. Ivan Devčić. Program su glazbeno animirale solistice zbora „Schola Cantorum Rijeka“, a večer je moderirala vjeroučiteljica Ines Turković.

Nadbiskup je istaknuo doprinos mons. Šimunovića u razvoju kateheze i pastoralne teologije. Knjige mu uvijek odišu svježinom i iz njih možemo nešto naučiti. Bio je i ostao inspirativan teolog i pastoralac te mu mjesna, ali i domovinska Crkva puno duguju, kazao je nadbiskup. Na kraju je čestitao mons. Šimunoviću na njegovom ‘nemirnom duhu’ koji ga tjera dalje. Otvorenost Crkve, hod prema novom, promjena paradigme u teologiji naznačena u programatskim izrazima, dijalog s modernim svijetom itd., odnosno Crkva nakon Drugog vatikanskog koncila

oblikovala je pastoralnu i katehetsku misao mons. Šimunovića, istaknuo je u svom izlaganju mons. Pažin. Isprepletenost njegovog svećeničkog, pastoralnog i profesorskog života s poslijekoncilskom katehetskom obnovom Crkve doista je takva da se može reći da je postao katehetski obnovitelj. Bio je duboko svjestan da kateheza zaista čini Crkvu, kao što Crkva čini katehezu, rekao je predavač.

Vrijeme promjena devedesetih godina prošloga stoljeća dočekao je bez straha i s puno mudrosti. Uvođenje vjeronauka u škole, vjerskog odgoja u predškolske ustanove, obnavljanje prvih vjeronaučnih programa i udžbenika, potpisivanje ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske, između Vlade RH i HBK itd., samo su dio stalnih izazova kojima je neizbrisiv trag ostavio mons. Šimunović, rekao je mons. Pažin.

Doc. dr. Nikola Vranješ je govoreći o knjigama kazao kako ukazuju na elemente dinamiziranja pastoralnog djelovanja Crkve danas u smislu drugačijeg pristupa značenju evangelizacije u ukupnom angažmanu Crkve. Autor polazi od istinskog susreta čovjeka s Kristom koji je temelj nove evangelizacije i djelovanja župne zajednice. Za djelo mons. Šimunovića i mons. Pažina „Promjene u katehetskom pastoralu župne zajednice?“ je istaknuo da predstavlja dobar pastoralno-katehetski priručnik u kojemu su na objektivan i poticajan način obrađene gotovo sve glavne pastoralno-katehetske teme i bitni izazovi današnje prakse. Prigodnu riječ zahvale svima na kraju je uputio mons. Šimunović. Istaknuo je da je cijeli život radio na interdisciplinarnom pristupu okupljajući oko sebe ljude svih struka. Najavio je novo djelo koje je u pripremi o ljudima primorskog kraja i novoj evangelizaciji koja je nužna zbog promjena paradigme današnjeg vjernika. Na kraju je, prisjećajući se svoje mladosti, posebnu riječ zahvale uputio svojoj majci bez čije se podrške ne bi školovao.

Helena Anušić

Jubilarci: sedmorica svećenika Riječke nadbiskupije i Gospičko-senjske biskupije u ovoj su godini proslavili jubileje svećeničkog ređenja.

Zahvala za plodonosno svećeničko služenje

Sedmorica svećenika koji su tijekom ove godine proslavili velike jubileje svećeništva, okupili su se 14. rujna na zajedničkom euharistijskom slavlju u riječkoj katedrali sv. Vida kojega je predvodio riječki nadbiskup Ivan Devčić. Dijamantni jubilej, 60 godina svećeničkog služenja slavio je mons. Juraj Petrović, a zlatni jubilej, 50. obljetnicu svećeničkog ređenja, proslavili su svećenici Riječke nadbiskupije Ante Cindrić, dr. Franjo Jurčević, Mate Vuković i mons. Stanko Kovačić, a pridružio im se mons. mr. Tomislav Šporčić, sada svećenik Gospičko-senjske biskupije koji se zajedno s njima redio 1967. godine za tada zajedničku Riječko-senjsku nadbiskupiju, te mons. dr. Milan Šimunović koji je zaređen krajem 1966. godine. Imena jubilaraca i njihove kratke životopise prije početka mise pročitao je Mario Tomljanović, rektor bogoslovnog sjemeništa Ivan Pavao II.

Riječka katedrala 14. rujna slavila je blagdan Uzvišenja Svetog Križa zbog čudotvornog raspela koje se u katedrali posebno časti. Nadbiskup Devčić u propovijedi je čestitao jubilarcima i podsjetio da je ovo slavlje pirika za zahvalu Bogu i podsjećanje na važnost svećeničkog poziva. „Ovim svetim slavljem želimo svima zahvaliti za njihovo plodonosno svećeničko djelovanje. A svi skupa, i oni i mi, pozvani smo posebno reći Bogu hvala za njegove milosti i darove kojima je po njima obdario Crkvu Božju na ovim prostorima između Učke, Velebita i Plješivice. Blagdan Svetoga Križa, koji danas slavimo, usmjeruje naš pogled na Kristovo svećeništvo i na sve one koje je on udostojao učiniti dionicima svoga svećeništva, a među njima su i naši jubilarci.“

Nadbiskup je objasnio značenje blagdana Uzvišenja Svetoga Križa koji se odnosi na „proslavljenje u koje je Krist ušao preko križa, na kojem se, iz poslušnosti svome nebeskom Ocu, dao razapeti, da bi nas svojom mukom i smrću otkupio od grijeha i spasio od vječne smrti. Isus je na križu umro i na križu smrt pobijedio, jer je treći dan uskrsnuo od mrtvih. Zbog toga je križ postao simbol kršćanstva, štoviše, sažetak kršćanske vjere. U skladu s time svaki je kršćanin pozvan do kraja slijediti Krista na njegovu križnom putu, kako bi zajedno s njime preko križa ušao u vječni život i slavu.“

Na kraju mise jubilarcima je, ispred svećenika Riječke nadbiskupije čestitao umirovljeni svećenik Miljenko Vidas. S obzirom da je generacijski blizu slavljenicima, prisjetio se teških trenutaka i životnih uvjeta s kojima su se mladi svećenici prije 50 godina morali suočiti. „Tadašnji režim nije nam bio naklonjen, a životni uvjeti svuda su bili teški. U neki župnim stanovima u koje smo odlazili nije bilo ni struje ni vode, crkve su bile razrušene ili zapuštene i bile su to teške godine. Ali, dragi slavljenici, siguran sam da biste unatoč svemu, vi opet izabrali ovaj teški, ali lijepi svećenički život!“, zaključio je Vidas.

D. D.

SLAVLJENICI:

Mons. Juraj Petrović, začasni kanonik prvostolnog kaptola, proslavio je dijamantni jubilej, 60 godina svećeničkog služenja. Službovao je u župama od Perušića preko Ogulina i okolnih Ogulinskih župa, Vrbovskog, Rijeke do Mrkoplja nakon čega je otišao u mirovinu te sada živi u župnom stanu na Sušaku. Tijekom svojih 60 godina svećeničkog staža vršio je službe biskupovog tajnika, poglavara sjemeništa, generalnog vikara te ravnatelja Caritasu u najteže vrijeme Domovinskog rata.

Mons. Stanko Kovačić, kanonik prvostolnog kaptola, 45 godina službovao je u župi Delnice, od 1971. godine sve do 2016., a tri je desetljeća bio i dekan Delničkog dekanata. Prošle je godine premješten u župu Praputnjak gdje još uvijek obavlja službu župnika. U svom pedesetogodišnjem svećeničkom stažu upravljao je i drugim župama Gorskog kotara, Crni Lug, Razloge, Brod na Kupi, Kuželj i Turke.

Ante Cindrić, zlatomisnik, bio je župnik u Selcu odakle je prešao u Bribir te je nakon višedesetljetnog župničkog staža otišao u mirovinu u Svećenički dom u Rijeci.

Dr. Franjo Jurčević nakon svećeničkog ređenja prije 50 godina, otišao je na studij u Rim gdje je na papinskom sveučilištu Gregorijana postigao doktorat iz filozofije. Godine 1979. premješten je u Kastav gdje je još uvijek župnik, dakle već 38 godina.

Mate Vuković, nakon što je prije 50 godina proslavio mladu misu u rodnoj Stajnici kraj Jezerana, preuzeo je službu župnika u župama Tršće, Prezid i Čabar. U tim župama proveo je 22 godine, a potom odlazi u Vrbovsko gdje je službovao do 2008. godine. Posljednja njegova župa bila je Brod Moravice do 2014., kada je nakon 47 godina župničke službe otišao u mirovinu u svećenički dom u Rijeci.

Mons. mr. Tomislav Šporčić kao mladi svećenik bio je odgojitelj u sjemeništu, zatim župnik u Oštarijama, Slunju, Senju, Ogulinu te sada u Otočcu. Kanonik je senjskog kaptola. Obnašao je razne dužnosti u biskupiji: član Prezbiterskog vijeća, generalni vikar, dekan je Otočkog dekanata...

Mons. dr. Milan Šimunović, zaređen je u prosincu 1966. pa je generacijski vrlo blizak ovogodišnjim zlatomisnicima. U svom je svećeničkom vijeku prošao brojne službe, od župne razine do nadbiskupijske, čak i nacionalne. Bio profesor na Teologiji u Rijeci te jedan od ključnih ljudi u godinama uvođenja vjeronauka u škole u Hrvatskoj kao predstojnik Nacionalnog i nadbiskupijskog katehetskog ureda.

Sjednica vijeća HBK
za život i obitelj s
povjerenicima

Prevenција nasilja u obitelji

Zajednička sjednica članova Vijeća HBK za život i obitelj s nad/biskupijskim povjerenicima za pastoral braka i obitelji održana je u utorak 12. rujna u zgradi Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu. Sjednicu je predvodio predsjednik toga Vijeća, dubrovački biskup mons. Mate Uzinić.

Središnji dio sjednice bio je posvećen promišljanju o ulozi i mogućnostima Crkve, a ponajprije djelatnika u pastoralu braka i obitelji, u prevenciji nasilja u obiteljima. Raspravljalo se o tome kako bi se preventivnim djelovanjem obitelji mogle osnaživati, izgrađivati i učvršćivati, umjesto da se nasilje u obitelji uzima kao poluga za razaranje obitelji. Primijećeno je da Crkva u srži svoga učenja sadrži poruku nenasilja. Tu poruku valja još intenzivnije priopćivati i buditi svijest o njoj među vjernicima i među svim ljudima dobre volje. Zaključeno je da je problem nasilja općenito, uključujući ono u obitelji, nešto oko čega se trebaju angažirati svi društveni čimbenici, pa tako i Crkva. Pri tome, valja biti osobito pozoran da se uz opravdana nastojanja u pronalaženju najboljih rješenja za tu društvenu problematiku, ona ne iskoristi za neke druge ciljeve poput implementacije rodne ideologije u zakonodavne sustave, o čemu su hrvatski biskupi već progovorili u svojoj poruci »Muško i žensko stvori ih!« iz 2014. godine.

U tome kontekstu dotaknuto je i pitanje ratifikacije *Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji* (Istanbulska konvencija) u Hrvatskome saboru. Članovi Vijeća i povjerenici upoznati su s činjenicom da se od 370 prispjelih komentara sudionika javne rasprave o Zakonu o ratifikaciji Istanbulske konvencije, provedenoj od 3. srpnja do 3. kolovoza ove godine, njih čak 4/5 izjasnilo protiv ratifikacije te Konvencije. Iz

Problem nasilja
općenito,
uključujući i
ono u obitelji,
nešto je
oko čega
se trebaju
angažirati
svi društveni
čimbenici, pa
tako i Crkva.

prispjelih komentara razvidno je da postoji opravdana opasnost zlorabe pojedinih odredbi Konvencije i s time povezanih štetnih posljedica koje bi trebalo prevenirati, obzirom da se one tiču izravno ljudskog dostojanstva i pitanja čovjekova antropološkoga identiteta. Naime, Istanbulska konvencija sadrži odredbu (čl. 3. c.) kojom se definira pojam rod kao »društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce«. Pukim svođenjem na društveni konstrukt stvara se opasnost da se pojmovi »rod«, ali i »spol« odmaknu od ontološke datosti i prepuste interpretativnom relativizmu i diskreciji.

Vijeće podsjeća da Crkva ne može ostati po strani kada je riječ o zaštiti temeljnih vrijednosti kojima se štiti dostojanstvo ljudskog bića, jer se radi »o važnom pitanju za osobni život kršćana i društveni život našega vremena« (*Persona humana*, 2). Stoga, smo svi pozvani poštivati načelo prema kojemu nema istinskog promicanja ljudskog dostojanstva, ako se ne poštuju temeljne

zakonitosti čovjekove prirode (*Persona humana*, 3). Te zakonitosti ne smiju se narušiti arbitrarnim pojmovima i sličnim zadiranjima u pravni poredak koja imaju izravni učinak na pitanja ljudskog identiteta. U tome smislu Vijeće poziva Hrvatski sabor, a osobito zastupnike koji dijele katolički svjetonazor, da ne ratificira gore spomenutu Konvenciju.

Između ostalog, bilo je govora o organizaciji odlaska na Svjetski susret obitelji koji će se od 21. do 26. kolovoza 2018. godine održati u Dublinu u Irskoj te o pripremama za Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji koji će se održati u Solinu 15. i 16. rujna 2018. godine.

NACIONALNI DAN BORBE PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA

Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama 22. rujna obilježen je u Hrvatskoj na više načina i brojnim susretima u gradovima u kojima djeluju ustanove koje brinu o zlostavljanim ženama i djeci. Predsjednica republike Kolinda Grabar Kitarović obratila se porukom u kojoj ističe kako je „nasilje jezik slabića, a naša je zadaća uspostaviti sustav zaštite od nasilja, još više društveno ozračje nenasilja, u kojem će svatko, posebice djeca i žene, imati sigurnost ne samo života nego i svog dostojanstva.“

Jedna od institucija koje brinu o žrtvama nasilja je Caritasov dom Sveta Ana koji u Rijeci djeluje 24 godine. Započeo je kao dom koji je pomagao žene zahvaćene ratnim stradanjima u vrijeme Domovinskog rata, a nastavio kao utočište za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja. Povodom Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama ravnateljica doma s. Suzana Samardžić pozvala je u goste svećenika Riječke nadbiskupije Đuliana Trdića koji je uz to i liječnik i magistar dubinske psihologije. Trdić je korisnicama doma, žrtvama nasilja, govorio o dostojanstvu i praštanju, činu koji

je u temeljima kršćanske vjere u Boga. Objasnio je kako je praštanje povezano s osobnim dostojanstvom i većom razinom samopoštovanja te s nižom razinom depresije i anksioznosti. Dokazano je i da smanjiti mržnju i netrpeljivost znači pozitivno utjecati na zdravlje. „Oprost nije zaborav ili negacija, minimaliziranje ili racionaliziranje onoga što se dogodilo, već zamjena emocija koje netko ima prema osobi koja ga je povrijedila“, zaključio je Trdić.

Ravnateljica doma podsjetila je kako se ovaj dan u Hrvatskoj obilježava u znak sjećanja na tragično ubojstvo triju žena – sutkinje, odvjetnice i stranke u postupku te teško ranjavanje sudske službenice, 22. rujna 1999. godine na zagrebačkom Općinskome sudu. Zločin je tijekom održavanja brakorazvodne parnice počinio suprug stranke u postupku. Dodala je kako će sljedeće godine taj dan biti u znaku proslave 25. obljetnice djelovanja doma, jer 20. rujna 1993. u Caritasov dom Sveta Ana u Rijeku stigla je prva korisnica.

D. D.

Pastoralni plan i program
Riječke nadbiskupije za
2017./2018.

Godina roditeljstva

Suvremena obitelj ne nalazi se baš u povoljnoj situaciji. U prilog ovoj tvrdnji idu činjenice o raspadima obitelji, o sve manje kršćanskih brakova i sve više rastava. Nadbiskupijski pastoralni plan i program želi pomoći župnicima u radu s obiteljima, putem poticaja, smjernica i raznih pothvata koji pripomažu u rješavanju bračnih problema i u osnaživanju braka i obitelji. Ured za obitelj stoji na raspolaganju župnicima za obraditi aktualne teme s roditeljima u Godini roditeljstva koja je ujedno i bliža priprava za Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji u Solinu 15. i 16. rujna 2018.

TEMELJNE NAPOMENE

Nadbiskup u pastoralnom pismu koje smo objavili u prošlom broju Zvona, stavlja naglasak u odnosu na roditeljstvo, na očinsku i majčinsku odgojnu ulogu, kao i na ulogu u prenošenju vjere svojoj djeci. Župne zajednice i škole su pozvane pomoći roditeljima u njihovom osnaživanju u ispunjavanju svoje odgovorne i nezamjenjive uloge.

Godina roditeljstva je prigoda za kvalitetniju međusobnu suradnju svih odgojnih subjekata: roditelja, župe i škole, jer smo svi pozvani doprinijeti dobru obitelji, tj. odgoju djece, te upoznavanju i prenošenju vjere. Inicijative na školskoj, župnoj, dekanatskoj i nadbiskupijskoj razini bi trebale biti izraz naše brige za obitelj.

OSTVARIVANJE PLANA I PROGRAMA

Plan i program ostvarivat će se na temeljnim razinama: župnoj, dekanatskoj i nadbiskupijskoj, a podijeljen je u dva razdoblja, od lipnja do prosinca 2017. te od siječnja do lipnja 2018.

U prvom razdoblju na nadbiskupijskoj razini predviđeni su susreti svećenika, pastoralnih vijećnika i djelatnika te svećenička skupština i duhovne obnove, a svi će imati kao temu Godinu roditeljstva. Na dekanatskoj i župnoj razini održat će se susreti svećenika i vjernika, župnih suradnika, roditelja djece koja primaju sakramente, a posebna pozornost posvetit će se civilno rastavljenim i ponovno oženjenim osobama.

Stalan je poziv i animiranje obitelji za nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji u Solinu 15. i 16. rujna 2018.

U drugom kalendarskoj razdoblju na nadbiskupijskoj razini ističe se Tjedan za obitelj u veljači koji započinje Danom života i završava Svjetskim danom braka te neposredne pripreme u svim župama za sudjelovanje na nacionalnom susretu.

Godina roditeljstva je prigoda za kvalitetniju međusobnu suradnju svih odgojnih subjekata: roditelja, župe i škole.

Temelj za kalendar zbivanja bilo je pismo riječkog nadbiskupa mons. dr. Ivana Devčića za početak nove pastoralne godine, a u svjetlu priprema za III. nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji koji će se u rujnu iduće godine održati u Solinu.

PASTORALNI POTHVATI

- Nadbiskupovo pismo povodom Godine roditeljstva
- Izrada Nadbiskupijskog pastoralnog plana i programa
- Susret svih svećenika – rasprava o sprovođenju Nadbiskupijskog pastoralnog plana i programa na župnoj razini (11. rujan u 10,00 u Ordinarijatu)
- Obilježavanje početka Godine roditeljstva na nadbiskupijskoj i župnoj razini
- Animiranje obitelji za Nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji u Solinu 2018.
- Izrada Župnog pastoralnog kalendara usklađenog s Nadbiskupijskim pastoralnim kalendarom (rujan 2017.) – rasprava o učinjenome 11. rujna
- Suradnja župa s Uredom za obitelj
- Rad s roditeljima u župi – prigodom priprema za krštenje djeteta, pripreme za prvu pričest i svetu potvrdu
- Rad sa zaručnicima
- Osnivanje obiteljskih zajednica u župi
- Formacija animatora za rad s roditeljima na Metropolitanskom pastoralnom institutu (2 godine)
- Rad s rastavljenima i ponovno civilno vjenčanima prema Amoris laetitia
- Predstavljanje novosti u (pred)ženidbenom postupku o ništavosti ženidbe (Ženiidbeni sud)
- Razni susreti/tribine/okupljanja posvećeni dozivanju svijesti o važnosti očinstva i majčinstva u otvorenosti životu i odgoju djece
- Iskristiti medije (župni listić, župna web stranica, društvene mreže, župna panel ploča, lokalna radio postaja, televizija...) za dozivanje u svijest važnost roditeljstva danas
- Duhovne obnove
- Priprema materijala za rad s obiteljima (Pastoralni ured i Ured za obitelj)

MOLITVA

Dobri Bože,

pozvao si mnoge muškarce i žene u bračnu i obiteljsku zajednicu, darujući im odgovorno poslanje očinstva i majčinstva. Podari svim roditeljima milost vjere i pouzdanja u tvoju Providnost kako bi otvoreni životu odgovorno ostvarivali roditeljsku ulogu odgoja i prenošenja vjere u skladu s tvojom Voljom na dobrobit našega naroda i Crkve. To Te molimo po Kristu Gospodinu našem. Amen.

SJEDNICA NADBISKUPIJSKOG PASTORALNOG VIJEĆA

U Velikoj dvorani Nadbiskupskog ordinarijata u Rijeci u subotu 16. rujna održana je sjednica Nadbiskupijskog pastoralnog vijeća. Riječki nadbiskup mons. dr. Ivan Devčić sjednicu je otvorio molitvom te poticajnim riječima o novoj pastoralnoj godini - Godini roditeljstva - čiji pastoralni program je predstavio biskupski vikar mons. Matija Matičić.

Nova pastoralna godina odvija se u svjetlu priprema za Nacionalni susret obitelji u rujnu iduće godine, a naglasak će se staviti i na 25 godina vjeronauka u školama, kao i na 15. godišnjicu rada Ureda za obitelj Riječke nadbiskupije. S tim u vezi donijet će angažiraniji pastoral s obiteljima u župnim zajednicama, kazao je mons. Matičić. Nadbiskupijski kalendar s naglascima djelovanja pastoralnih ureda i povjerenstava na novu pastoralnu godinu može se pročitati na službenoj mrežnoj stranici Riječke nadbiskupije.

Rezultate znanstvenog istraživanja na temu „Odgoj i prenošenje vjere djeci i mladima iz perspektive Crkve, škole i obitelji“, predstavila je pročelnica Katehetskog ureda Riječke nadbiskupije Ksenija Rukavina Kovačević, prof. Istraživanje je pokazalo kako je kod vjernika na župnoj razini sve više prisutna stupnjevita i distancirana crkvenost, te da je slabo zanimanje za pitanje škole kao prenositelja vjere. Također, od svih odgovornih čimbenika župna zajednica je najmanje svjesna svoje odgovornosti u odgojno-katehetskim zajednicama, a nerijetko njezini članovi nemaju dovoljno razvijenu svijest koja bi bila dovoljna za evangelizaciju. Ipak, istraživanje je pokazalo kako su Crkva i obitelj najvažniji vjersko-odgojni i vrijednosni agensi, no roditelji još uvijek nisu prepoznali vrijednost župnih katehezi, kazala je između ostaloga Rukavina - Kovačević.

U raspravi koja je uslijedila nadbiskup Devčić je primijetio nedostatak suradnje između svih čimbenika odgovornih za odgoj u vjeri (obitelj-Crkva-škola), kao i da Crkva ne vrednuje dovoljno školu. Ako je vjeronauk predan samo vjeroučiteljima, tada se smisao župne kateheze stavlja u pitanje. No, moramo znati da škola pruža prenošenje spoznaja, a župna kateheza življenje po vrijednostima, kazao je nadbiskup.

Govoreći o otvorenom pitanju zašto roditelji ne vide vrijednost vjerskog odgoja za svoje dijete, voditelj nadbiskupijskog Caritasa mons. Nikola Uravić istaknuo je važnost obiteljskog molitvenog života. Osim toga, današnje obitelji nerijetko su u ekonomskim problemima što utječe na njihov molitveni život. Podsjetio je na caritasovu akciju „Obitelj za obitelj“ u koju je uključeno 60-ak obitelji Riječke nadbiskupije koje financijski pomažu 30-eto djece. Ta akcija trebala bi više zaživjeti među našim obiteljima, kazao je mons. Uravić.

Doc. dr. Nikola Vranješ je upozorio kako se još uvijek bavimo samo posljedicama, zaboravljajući da današnji roditelji koji su prošli vjeronauk u mladosti, sada imaju slabo vjersko iskustvo. Također, roditelji odgoj prepuštaju institucijama, a vjeroučitelji često nisu spremni na tako odgovornu ulogu kada je riječ o najmlađem uzrastu. Premalo je povezanosti svećenika i roditelja i ti susreti događaju se uglavnom za vrijeme blagoslova obitelji. U župama bi se trebalo moliti i razmišljati o novoj evangelizaciji. Osobni susret jako je važan kao i strpljivost jer se promijene negativnih navika ne događaju preko noći, rečeno je na skupu.

Predstojnica Katehetskog ureda tijekom istraživanja primijetila je da ravnatelj ističu važnost nazočnosti svećenika na školskim događajima te da pastoral u školi nije samo nastava, nego pastoral svih uključenih u obrazovni sustav te škole.

Na sjednici je predstavljen i novi Centar za mlade i studente „Miroslav Bulešić“. Predstavio ga je povjerenik za sveučilišni pastoral vlč. Marko Šarić. Nalazi se u neposrednoj blizini sveučilišnog Kampusu na Trsatu u ulici Slavka Krautzeka i nastao je zbog sve većih potreba u sveučilišnom pastoralu. U tijeku su radovi oko uređenja interijera Centra, a njegov rad blagoslovit će riječki nadbiskup mons. dr. Ivan Devčić 18. listopada o.g., najavio je vlč. Šarić.

RIJEČKI “GRAD MRTVIH”

Pod upravom Komunalnog društva Kozala nalazi se osam grobalja: Kozala, Trsat, Centralno gradsko groblje Drenova, Donja i Gornja Drenova, Zamet, Draga i Sveti Kuzam na kojima je do konca prošle, 2016. godine, bilo sahranjeno 155.460 osoba. U slučaju grada Rijeka, “grad mrtvih” brojniji je od grada živih.

Piše: Goran Moravček

Tijekom povijesti mijenjali su se ukopni običaji, ali i područja gdje su (pra)stanovnici Rijeke sahranjivali svoje mrtve. Naselje Tarsatika niklo je na području Staroga grada pod upravom Rimljana. Ona je u 3. i 4. stoljeću bila važno vojno uporište o čemu svjedoče ostaci vojnog stožera Principije te tragovi rimskog zida koji je tekao od morske obale prema zaleđu. Ostaci rimskoga groblja pronađeni su prilikom kopanja usjeka za željezničku prugu sredinom 19. stoljeća u vrtu kapucinskog samostana na Žabici. Groblje se protezalo uz nekadašnju rimsku cestu od Brajde prema Ulici Dolac. Graditelji Riječkog nebodera kopajući temelje za tu zgradu pronašli su 1939. rimske urne. Nekoliko rimskih nadgrobničkih spomenika čuva se u lapidariju Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja u Rijeci.

Kapela sv. Andrije, od koje nam je i danas sačuvan naziv Andrejšćica za prigradski lokalitet i potok što teče ispod pločnika današnjeg Jadranskog trga, nalazila se na uzvisini iza Riječkog nebodera. Prilikom rušenja kapele sv. Andrije 1876. godine otkriveni su ostaci ljudskih kostiju te mozaični pod s natpisom: AGAPE VEDVA PROSE ET SVOS L. C. P. D.

Kad je rušen stari Kortil na Sušaku 1934. godine kako bi se na njegovom mjestu izgradio Sušački neboder, ispod temelja otkriven je rimski grob djeteta zakopanog u amforu, iz 4. stoljeća.

Propašću Rimskog carstva Tarsatika je nastavila živjeti, a njezini su stanovnici

prihvatili kršćanstvo. Velika trobrodna ranokršćanska bazilika iz druge polovice 5. stoljeća bila je podignuta na trgu Pul vele crikve. Zvonik crkve Uznesenja Marijina, Kosi toranj, nasaden je na podni mozaik bazilike. Starokršćanska crkva podignuta je uz ruševine rimskih termi, koje je vodom snabdijevao potok Lešnjak. Vode toga potoka i četiri njegova tijeka znatno su odredile izgled Staroga grada i način življenja u njemu. Taj je potok prvorazredni spomenik Rijeke. Nepresušne vode uvjetovale su gradnju rimskih termi, a nakon što su propašću Rimskog Carstva te provalama Avara i Franaka izgubile svoju ulogu, potok i znatne količine građevnoga materijala odredile su smještaj Zborne crkve Uznesenja Marijina na ruševinama rimskog kupališta. Voda potoka punila je bazen starokršćanske krstionice. Kosi toranj, kao jedan od riječkih posebnosti, nagnut je upravo zbog podzemnih tokova potoka, jer oni potkopavaju tlo na kojem leži zvonik.

Prilikom arheoloških iskapanja 2008. i 2009. godine uz južni brod bazilike pronađen je kameni sarkofag u kojem je bilo sahranjeno dijete. Uz crkvu Uznesenja Marijina bilo je staro riječko groblje. Ugledniji i(li) imućniji Riječani imali su grobnice u crkvama.

Prosvjetiteljskim reformama cara Josipa II., potkraj 18. stoljeća bilo je zabranjeno, zbog zdravstvenih razloga, sahranjivanje u gradu i u crkvama. Riječani su stoga privremeno pokapali svoje mrtve na Goljaku, uzvisini iznad grada gdje se

Staro groblje uz Kosi toranj

danas uzdižu neboderi naselja Kozala. Ondje je Bratovština Presvetog Raspela uz potporu isusovca 1676. godine počela uređivati Kalvariju. Prvo groblje izvan grada uz kapelu Svetoga Groba bilo je uređeno 1773., ali već 1800. godine prestali su ondje ukopi.

U doba kada je Giovanni Kobler pisao svoju "Povijest Rijeke", objavljenu 1893. godine, na vrhu Goljaka stajala je još uvijek kapelica Svetoga Groba. Na otkopanim ostacima ove kapele može se, među ostalim, zamijetiti kako je crkvice stradala u požaru vjerojatno izazvanim eksplozijom baruta. Nakon što su premjereni i snimljeni, ostaci najstarije kapele na Kalvariji, bili su iznova zatrpani - pijeskom. Urtana u katastarske planove čekat će ova kapela, izniman arheološki nalaz riječke baštine, neke s(p)retnije Riječane i njihovu tankočutniju brigu o prošlosti, te možda spoznaju da građevine, a one znaju slučajno izroniti iz zemlje, nisu tek obična hrpa kamenja, koja zadaje nevolje investitorima, građevinarima, gradskim vlastima i(li)konzervatorima.

Groblje na tome području je ubrzo postalo (pre)tijesno. Stoga je riječka gradska općina kupila 1793. vinograd augustinaca na Kozali za novo groblje. Podignuta je kapela sv. Križa, a 1. prosinca 1838. godine novo groblje na Kozali je službeno otvoreno. Knjiga ukopa vodi se od 1. siječnja 1872. godine te se taj datum uzima kao službeni početak groblja Kozala. Ovo groblje nije samo "grad mrtvih" već je i mjesto ostvarenja značajnih umjetničkih djela. Pojedine grobnice podizane su i uređivane prema zamislima istaknutih majstora i(li) umjetnika poput Ivana Rendića, Emilia Ambrosinija, Ignazia Rossija, Giacoma Zammattija i drugih. Rješenjem Ministarstva kulture od 2006. godine groblje Kozala je zaštićeno kao trajna kulturno-povijesna cjelina upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Listu zaštićenih kulturnih dobara. Mauzoleji Gorup, Manasteriotti i Whitehead zaštićeni su i pojedinačno kao kulturna dobra.

Necivilizacijski istup na svečanoj sjednici Dana Istarske županije

Nekima je još uvijek teško priznati činjenice

U priopćenju upućenom 28. rujna ističe se da se organizatori proslave Dana županije u Pazinu trebaju mnogo jasnije i nedvosmislenije distancirati od netolerantnoga nastupa dijela nazočnih i uzvanika tijekom navedene svečanosti.

Sudionici svečane sjednice županijske skupštine, povodom obilježavanja Dana Istarske županije i 70. obljetnice Pariške mirovne konferencije, na proslavi 25. rujna u Pazinu izviždali su predsjednicu države Kolindu Grabar-Kitarović zbog toga što je u govoru o borbi protiv fašizma istaknula ulogu istarskih svećenika. „Sjećajući se 70. obljetnice Pariške mirovne konferencije, treba naglasiti da je katoličko svećenstvo predvođeno don Božom Milanovićem objavom „Spomenice hrvatskog svećenstva u Istri“ i na druge načine tijekom Pariške mirovne konferencije dalo ključan doprinos konačnoj međunarodnoj potvrdi Pazinskih odluka. Taj doprinos nije nažalost nakon rata bio cijenjen“, rekla je tom prilikom predsjednica.

Na skandalozno ponašanje dijela uzvanika koji očito niti nakon 70 godina ne žele priznati činjenice i odati priznanje svećenicima u Istri koji su se borili protiv talijanskih i njemačkih okupatora, priopćenjem je reagirala Porečka i Pulska biskupija uz potporu nekoliko katoličkih udruga, pokreta i zajednica u Istri, kako prenosi IKA.

U priopćenju upućenom 28. rujna ističu da se pridružuju zahtjevu porečkoga i pulskog biskupa Dražena Kutleše da se organizatori proslave Dana županije u Pazinu trebaju mnogo jasnije i nedvosmislenije distancirati od netolerantnoga nastupa dijela nazočnih i uzvanika tijekom navedene svečanosti.

“Očekujući da živimo u vremenu i sredini koju obilježava visok stupanj suživota, tolerancije i kulture, iskreno smo i duboko zapanjeni i razočarani necivilizacijskim istupom na svečanoj sjednici Dana Istarske županije. Želimo stoga iskazati svoju potporu i zahvalnost svima onima koji su nam omogućili da se danas uopće smijemo oglasiti, i to na hrvatskom jeziku, a to su prije svega istarski svećenici koji su tijekom dugih stoljeća, od popova glagoljaša, brižno čuvali, pa i po cijenu vlastitih života, hrvatski kulturni identitet u Istri. Istarsko svećenstvo borilo se za sve žitelje Istre, neovisno o vjerskom, nacionalnom i svjetonazorskom opredjeljenju. Upravo nam oni danas trebaju biti uzor međusobnoga poštovanja i uvažavanja različitosti. Ispod svake je razine ljudskoga dostojanstva u 21. stoljeću, prije svega, na bezobrazan način iskazivati svoje 'nezadovoljstvo', a onda još i ne poznavati i ne priznavati elementarne povijesne činjenice o vlastitom zavičaju”, navodi se u priopćenju koje potpisuje Katoličko društvo prosvjetnih djelatnika Istre mons. A. Heka, Hrvatsko katoličko liječničko društvo mons. M. Krebl, Hrvatsko katoličko mladenačko društvo Seljačka sloga – Trviž 1911., Hrvatski katolički zbor MI - osnovna zajednica Vodnjan, Obiteljski centar Nazaret, Katolička udruga Radnici Milosrdnog Isusa, Franjevački svjetovni red (mjesna bratstva iz Pule i Rovinja), Udruga sv. Vinka (sve konferencije u Istri) i zajednica Jošua.

Đakonsko
ređenje:
Mario Frlan i
Laurent Kružić

Ne zaboravite ni duhovne ni tjelesne siromahe

Mario Frlan i Laurent Kružić, bogoslovi Riječke nadbiskupije, primili su đakonsko ređenje iz ruku nadbiskupa Ivana Devčića, u nedjelju 1. listopada na misi u župnoj crkvi sv. Ane u Voloskom. Bio je to veliki dan za dvojicu novih đakona, ali i za župu Volosko jer vlč. Kružić rodom je iz te župe, a velika župna crkva bila je dupkom ispunjena vjernicima, rodbinom i prijateljima ređenika.

Nadbiskup je u propovijedi ređenike, ali i njihove obitelji, pohvalio što su prepoznali Božji poziv i odazvali mu se, te primaju đakonsko ređenje, prvi stupanj sakramenta svetog reda, nakon kojega će biti zaređeni za svećenike. „Kao nekoć, tako i danas i u svakome vremenu Bog neprestano izvodi čudesno djelo spasenja čovjeka i svega stvorenja. Kao što je pozvao Samuela i Isusa Krista, svoga jedinorođenog sina, tako je pozvao i apostole koji su opet sa svoje strane postavljali đakone, prezbitere i biskupe za svoje pomoćnike i suradnike. I to djelo Bog, posredstvom Crkve, nastavlja izvoditi i danas i sve dokraja vremena. Zbog toga su mu uvijek potrebne žene poput Samuelove majke Ane i Isusove majske Marije koje će mu rado darivati svoje sinove za suradnike u spašavanju čovjeka. U nepregledan niz takvih majki uvrstile su se i gospođe Tanja i Vladimira, majke naših ređenika Laurenta i Marija. Vi ste ih Bogu, od kojeg ste ih primile, velikodušno darovale za službu koju im je on u svojoj providnosti namijenio. Hvala vam, drage majke za to, u ime Crkve i u ime svih kojima će vaši sinovi prvo kao đakoni, a zatim i kao svećenici, služiti. A i vama dragi Laurente i Mario, pohvala što ste se spremno odazvali Božjem pozivu i podložili se njegovoj svetoj volji.“

Unastavku propovijedi nadbiskup je nove đakone i vjernike uputio u važnost i odgovornosti đakonske službe među kojima se ističi propovijedanje Božje riječi i karitas, odnosno briga za najpotrebnije članove zajednice. „Ne zaboravite karitas, ne zaboravite ni duhovne ni tjelesne siromahe. Važno je dragi đakoni, da uvijek pred očima imate prve đakone koji su bili zaduženi za pravednu raspodjelu hrane u zajednici, ali istovremeno bili i izvrsni propovjednici Božje riječi, tj. djelatelji duhovne hrane“, poručio je nadbiskup Devčić.

Ređennicima se obratio i župnik Voloskog, vlč. Petar Belanić zahvalivši pritom nadbiskupu i svećenicima koji su izabrali ovu župu za ovo veliko slavlje cijele nadbiskupije. „Naša župa ovih dana i danas živi kao jedno srce i jedna duša, stoga hvala svima koji su sudjelovali u pripremi i u samom slavlju te župnom zboru koji je obogatio liturgiju“, rekao je župnik te ređennicima uručio poklone. Dvojica đakona na kraju mise zahvalili su rodbini, poglavarima i svima koji su ih pratili na njihovom životnom putu i pomogli im prepoznati Božji poziv.

Važno je dragi đakoni, da uvijek pred očima imate prve đakone koji su bili zaduženi za pravednu raspodjelu hrane u zajednici, ali istovremeno bili i izvrsni propovjednici Božje riječi, tj. djelatelji duhovne hrane“, poručio je nadbiskup Devčić.

Šest djevojaka pristupile u zajednicu sestara „Euharistijska zajednica Srca Isusova i Marijina“

Svečano je bilo u nedjelju 1. listopada u župnoj crkvi Pohođenja Blažene Djevice Marije u Triblju. Pod svečanom Večernjom koju je predvodio riječki nadbiskup mons. dr. Ivan Devčić, šest djevojaka članica duhovne obitelji «Euharistijska zajednica Srca Isusova i Marijina», obukle su redovničku odoru, te pristupile u zajednicu sestara «Euharistijske službenice Srca Isusova i Marijina». Petru Bobovčan, Mateu Kapetanović, Jelenu Ivković, Gordanu Ćosić, Elizabetu Barbiš i Lorenu Ćorić u Zajednicu je primio osnivač don Josip Radić, uz nazočnost duhovne majke Zajednice Jozefine Glasnović.

Nakon svečane Večernje nadbiskup Devčić je predvodio euharistijsko slavlje. U prigodnoj propovjedi istaknuo je da je oblačenje redovničke odjeće veliki događaj ne samo za dotične osobe, za zajednice kojima pripadaju, nego i za cijelu Crkvu. Zamjena građanskog odijela redovničkim, vanjski je znak nutarnje odluke kojom se dotična osoba odriče svjetovnog načina života. Taj čin je odgovor na Isusov poziv da ga se slijedi živeći evanđeoske savjete poslušnosti, siromaštva i čistoće. Podsjetio je na talijansku poslovicu: „L’abito non fa il monaco, ma lo mostra.“ – redovničko odijelo ne čini redovnika, ali ga pokazuje - istaknuvši da bi redovničko odijelo trebalo biti stvarni znak, a ne prividnost, te da je potrebno neprestano se truditi vlastitu stvarnost usklađivati sa znakom kojim smo zaogrnuti.

„Možemo reći da u čovjekovoj paloj naravi leži neka sklonost pokazivati se drukčijim nego što jesmo. Zato lako i padamo pod utjecaj prividnosti, koja istovremeno odaje našu pravu narav. (...) Prividnost nas dakle skriva i razotkriva. U tom smislu svaki čovjek stoji pred izborom: stvarnost ili prividnost. Dakako, te dvije mogućnosti nisu jednakovrijedne, jer izbor prve znači opredijeliti se za istinu o sebi, ma kako ona bila zahtjevna ili neugodna, a izbor druge mogućnosti ima za posljednicu život u prividu i laži.“ Sestrama je poželio da budu osobe koje će ljudima našeg vremena davati takvo svjedočanstvo time što će u svim prilikama birati istinu i prihvaćati svoju stvarnost bez uljepšavanja i bijega u privid.

Oblačenje redovničke odjeće veliki je događaj ne samo za dotične osobe, za zajednice kojima pripadaju, nego i za cijelu Crkvu. Zamjena građanskog odijela redovničkim, vanjski je znak nutarnje odluke kojom se dotična osoba odriče svjetovnog načina života.

Podsjetio je da su s redovničkim odijelom, dobile i nova imena: s. Miroslava od Muke Kristove, s. Franciska Pia od Gospe Fatimske, s. Marija Magdalena od Milosrdnog Isusa, s. Benedikta od Sv. Imena Isusova, s. Leopolda od Božjeg milosrđa i s. Benjamina od Sv. Lica Isusova. „Novim imenom, kao i novom odjećom, označena je duboka duhovna promjena koja se u vama dogodila ulaskom u redovnički stalež. U skladu s rečenim, u vašem je imenu sadržan vaš životni zadatak. To znači da svaka od vas treba u svom novom životu neprestano težiti ostvariti ono svojstvo koje je sadržano u vašem redovničkom imenu, kako bi se s njegovim značenjem podudarala vaša sudbina i cijeli vaš život“, rekao je nadbiskup.

Govoreći o datumu kojega su odabrale za ovaj važan dan u njihovom životu - 1. listopada - podsjetio je da je istoga dana blagdan sv. Terezije od Djeteta Isusa. Njeno oblačenje redovničkog odijela nije bila puka zamjena jednog odijela drugim, nego je to bio izraz duboke promjene, istinsko „svlačenje starog čovjeka“ i rođenje novoga čovjeka u Isusu Kristu. „Neka ovaj sveti obred i vama, drage sestre, to znači. Neka vam redovnička odjeća koju ste danas obukle bude trajan podsjetnik na novi život koji vam je Krist darovao kad ste mu se posvetile“, kazao je nadbiskup. Na kraju mise nadbiskup je čestitao sestrama na Božjem pozivu kojega su prihvatile. Dodao je da je Euharistijska zajednica službenice Srca Isusova i Marijina zajednica Božje ljubavi i dokaz kako Duh Sveti djeluje. Istakao je važnost klauzurnog samostana za molitvu na području Riječke nadbiskupije, ali i području Krčke biskupije što je svojim dolaskom potvrdio i krčki biskup u miru mons. Valter Župan.

Riječ zahvale predvoditelju misnog slavlja, svećenicima kao i čestitku sestrama na kraju mise uputio je župnik vlč. Vjekoslav Đapić. Šest sestara, od kojih su dvije klauzurne, tijekom novicijata boravit će u samostanu koji se nalazi uz župnu kuću u Triblju. U Riječkoj nadbiskupiji, osim Triblja, sestre su prisutne i u župi sv. Jelene djevice i mučenice u Dramlju.

Helena Anušić

Sedam savjeta za zdravu jesen i zimu

Važno je na vrijeme ojačati vlastiti obrambeni sustav organizma. Tome pomažu pravilna prehrana, dovoljno kretanja i odmora.

Priradio: dr. Ivan Host

Rujan nas je ove godine svih iznenadio: kiša, kiša, kiša ... i kiša. Uz to je prilično zahladilo. Tijekom cijelog rujna gotovo niti jedan cijeli lijepi sunčan dan. Nakon vrlo toplog i suhog ljeta velika promjena za organizam. Uz to dani već postaju primjetno kraći što može uzrokovati pad raspoloženja. Ovo sve povećava sklonost prehladama. Zbog toga je važno na vrijeme ojačati vlastiti imunološki obrambeni sustav organizma. S pravom pripremom možemo zdravi uživati u jeseni i zimi koje nam slijede.

KRETANJE JAČA IMUNOLOŠKI SUSTAV

1. Boravite na svježem zraku

Kretanje na svježem zraku, ponekad i usprkos hladnoći, kiši i vjetru, jača imunološki obrambeni sustav organizma. Treba se samo dobro i adekvatno vremenskim prilikama obući i obuti (što je možda još i važnije). Sportske aktivnosti i šetnje povećavaju prokrvljenost i poboljšavaju cirkulaciju. Dobra cirkulacija krvi ravnomjerno raspodjeljuje obrambene snage organizma i stavlja imunološki sustav u stanje pripravnosti. Najprikladnije su aktivnosti koje traže izdržljivost - kao što je to tračanje, plivanje ili vožnja bicikle.

No postoji i ali: ako pretjeramo možemo izazvati suprotno. Tada tjelesna aktivnost postaje opterećenje i stres za organizam i slabi imunološki sustav. Zato tjelesna aktivnost obavezno, ali umjerena - prilagođena tjelesnim predispozicijama i vremenskim uvjetima.

2. Provjetravajte stan više puta na dan

Ako veći dio dana boravite doma u zatvorenom prostoru pazite da su sobe dobro prozračene. Provjetravajte najmanje 3-4 puta na dan. Najbolje je provjetriti ujutro nakon ustajanja, popodne kada se vratite doma i prije spavanja. Ako je vani hladno provjetravajte najviše 4-5 minuta odjednom kako se sobe ne bi previše ohladile.

VITAMIN C - STUP OBRANE

3. Vitamini i minerali

Ovo je vrijeme kada posebnu pažnju treba obratiti unošenju dovoljnih količina vitamina i minerala. Prehrana, koju nam priroda u ovo doba nudi, tome će pomoći - treba samo otići na placu i izabrati nešto od sezonskog voća i povrća. No ne mora to uvijek biti jabuka ili salata - pomoći će npr. i prirodni (iscijeđeni) sok npr. od jabuka i naranča, kiseli kupus, a i kuhano voće (kompoti) i povrće. Treba samo imati na umu da se iz kuhane hrane gubi vitamin C koji nije otporan na toplinu. Osim vitamina C, željezo i cink su važni minerali za jačanje imunološkog obrambenog sustava. Zato se preporuča u prehrani povremeno koristiti perad, meso, jaja i mlijeko kao i njihove prerađevine.

4. Treba jesti domaće sezonsko voće i povrće

Domaće sezonsko voće i povrće je obično svježije i zbog toga sadrži sve prirodne vitamine. Osim jabuka, krušaka, grožđa i drugog voća jesen je bogata i gljivama (no oprez: gljive može brati i procjenjivati samo onaj koji ih jako dobro poznaje). Tu je naravno i povrće kao krumpir i repa i pogotovo razne vrste kupusa. Ne smijemo zaboraviti da je kiseli kupus zimi glavni izvor vitamina C. I opet važno napomenuti svježi iseli kupus, a ne kuhani - jer se vitamin C gubi pri izlaganju toplini.

5. Pijte dovoljno tekućine

U zdravu prehranu spada i pijenje dovoljno tekućine - naravno podrazumijevaju se bezalkoholna pića - najbolje voda ili razni čajevi. Potrebno je piti oko litru i pol tekućine na dan. Ako se bavite fizičkom aktivnošću ili boravite u zagrijanim prostorijama sa suhim zrakom tada je potrebno piti i više od toga. To će omogućiti da dišni putevi ostanu vlažni što raznim mikroorganizmima - bakterijama i virusima - otežava razmnožavanje i lakše se -odstranjuju iz organizma. Možete piti i mineralnu vodu i razne voćne sokove - po mogućnosti svježije ocijeđene. Tada ćete u organizam pićem unijeti i razne korisne vitamine i minerale. Najbolji su sokovi od svježih ocijeđenih citrusa - naranča, limuna, grejpa - oni sadrže puno vitamina C.

MISLITI NA ODMOR

6. Zabrana pušenja

Po mogućnosti treba izbjegavati alkoholna pića i što je još važnije ne smijete pušiti. Posebno su pušači skloni prehladama i njihovim komplikacijama - nerijetko i upalama pluća. Naime pušenje dodatno opterećuje imunološki sustav i oštećuje sluznice dišnih puteva koje nas štite od bakterija i virusa.

7. Dovoljno sna

Za obnovu i jačanje imunološkog sustava organizma potrebno je dovoljno odmora i spavanja. Zato nije dobro do kasno navečer sjediti za televizijom ili na kompjuteru. Treba ići rano leći - pa makar nam se još i ne spava - uzeti knjigu ili časopis i čitati - san će već doći. Pogotovo su odmor i spavanje važni u razdobljima kada smo pod velikim opterećenjima i stresovima, kada smo izloženi hladnom i vjetrovitom vremenu ili ako primjećujemo da nas «hvata» prehlada. Dovoljno sna će omogućiti tijelu da se obnovi i da se bolje može nositi sa raznim mikroorganizmima koji nas napadaju. Tako ćemo preko jeseni i zime ostati zdravi.

IZJAVA O AKTUALNOM STANJU SVETE GLAZBE 2. dio

“Liturgija je neka vrsta praga koji prelazimo iz našega svagdašnjega bivanja u slavlje s anđelima.”

(iz Deklaracije o trenutačnoj situaciji svete glazbe "Cantate Domino canticum novum", Rim, 3. ožujka 2017.)

Piše: Andrejka Srdoč

Dragi čitatelji, u Zvonima donosim samo sažetak Deklaracije. Cjelokupni prijevod članka profesora M. Martinjaka možete naći u časopisu Sveta Cecilija, Zagreb, 2017., br. 1-2, str. 3-8.

1. Postojao je nedostatak razumijevanja za glazbeni aspekt liturgije, to jest da je glazba sastavni dio, prava bit liturgije, kao javni, formalni i svečani kult prema Bogu. Mi ne bismo trebali samo pjevati za vrijeme mise, nego bismo trebali pjevati misu...“

Dijelovi koji pripadaju predsjedatelju, pjevanje nepromjenjivih i promjenjivih dijelova mise, te božanskog časoslova moraju imati jedno časno mjesto, što označava njihovu povijesnu važnost, njihovu liturgijsku funkciju i njihovu teološku dubinu, bilo da je to gregorijansko pjevanje ili druga glazba za to inspirirana.

„Bio bi to show (predstava), neka vrsta mane, ako bismo pjevali samo popularnu glazbu, a ne svetu glazbu, izbjegavajući tako poučiti sebe i druge u tradiciji Crkve i u njezinim odredbama, bez imalo truda na izgradnji dostojnoga programa svete glazbe.“

2. „Taj nedostatak liturgijskoga i teološkoga shvaćanja ide zajedno sa zagrljajem sekularizma. Sekularizam glazbenih pop-stilova pridonio je desakralizaciji liturgije i u isto vrijeme je sekularizam koji je diktiran od profita, neke vrste tržišta, pogodio nametanju osrednjih repertorija svete glazbe po župama. Potaknut je antropocentrizam u liturgiji koji je ugrozio njezinu istinsku narav. U mnogim dijelovima Crkve danas imamo pogrješan odnos s kulturom koja se može promatrati kao mreža spasenja. U sadašnjoj situaciji liturgijske glazbe mi smo prekinuli tu mrežu, vezu s našom prošlošću, i pokušali smo se povezati s budućnošću koja nema smisla bez kontakta s prošlošću. Danas Crkva ne rabi aktivno svoje kulturno bogatstvo za evangelizaciju, nego je i ona sama upotrebljena od sekularne kulture, koja je rođena u opoziciji prema kršćanstvu i koja destabilizira osjećaj klanjanja koji je u srcu kršćanske vjere.“

Papa Franjo u homiliji na svetkovinu Tijelova 4. lipnja 2015. Govorio je o čudu Crkve pred ovom realnošću (svete euharistije). Čudu koje hrani kontemplaciju, adoraciju i sjećanje. U mnogim našim crkvama diljem svijeta, gdje je napokon taj osjećaj kontemplacije, klanjanja i zadivljenosti za misterij euharistije? To je izgubljeno jer živimo neku vrstu duhovnoga Alzheimerera, bolesti koja sužava teološka, umjetnička i kulturna sjećanja. Rečeno je da trebamo uvesti kulturu svakoga naroda u liturgiji. To može biti u redu ako je ispravno shvaćeno, ali ne u smislu da liturgija (i njezina glazba) mora postati mjesto gdje se veliča sekularna kultura. Ona je mjesto gdje se svaka kultura mora prenijeti na višu razinu i očistiti.

3. Postoje grupe koje pokreću neku obnovu koja ne odražava nauk Crkve nego služi za vlastite ciljeve, svjetonazor i interese.... Tako da smo završili u repertoriju nove liturgijske glazbe s vrlo niskom kvalitetom, bilo da se radi o tekstu ili o glazbi. ... Iz tih je razloga gregorijansko pjevanje uvijek bilo smatrano vrhunskim modelom svete glazbe i s pravom se može reći sljedeći generalni zakon: toliko je neka skladba više prikladna za crkvu koliko se više u svojem pokretu, inspiraciji i ukusu približi gregorijanskoj melodiji, a tim je manje prikladna što se više udaljava od toga vrhunskoga modela (Pio X., Tra le sollecitudini). Danas se taj „vrhovni uzor“ često se odbacuje, ako ne i prezire. Cijelo učiteljstvo Crkve podsjeća nas na čuvanje toga važnoga modela, ali ne kao ograničavanje kreativnosti, nego kao baze na kojoj se inspiracija može nadahnuti. ... Liturgija je neka vrsta praga koji prelazimo iz našega svagdašnjega bivanja u slavlje s anđelima. ...

4. Ovaj prijezir prema gregorijanskomu pjevanju i tradicionalnomu pjevanju i tradicionalnomu repertoriju jest jedan znak mnogo dublji problema, a to je prijezir prema tradiciji. ... Pokušaj odvajanja Drugoga vatikanskoga sabora od prijašnje nauke Crkve ulazak je u slijepu ulicu i jedini način izlaska iz toga je hermeneutika kontinuiteta podržana od pape Benedikta XVI. Uspostavljanje jedinstva, cjelovitosti i sklada u katoličkom naučavanju uvjet je da se ponovno glazbu i liturgiju digne na njezin uzvišeni status. Papa Franjo poučio nas je u svojoj prvoj enciklici: „Poznavanje nas samih moguće je samo kad sudjelujemo na jednoj većoj memoriji.“ (Lumen fidei, 38)

5. Drugi razlog dekadencije svete glazbe jest klerikalizam, zloporaba položaja i pozicije sa strane klera. Kler koji je danas vrlo slabo poučen o velikoj tradiciji svete glazbe nastavlja donositi odluke na temelju vlastitih prosudbi, suprostavljajući se često autentičnom duhu liturgije i obnovi svete glazba koja je tako potrebna u naše vrijeme. ...

6. Treba spomenuti problem neadekvatne naknade (katkad i nepravedne) za glazbenike laike. Važnost svete glazbe u katoličkoj liturgiji traži da barem neki članovi Crkve, u bilo kojem kutku svijeta, budu dobro pripremljeni kako bi mogli služiti narodu Božjemu na ovom. Nije li istina da bismo morali dati Bogu ono od nas najbolje? ... Ako plaćamo cvijeće i kuhare koji pomažu u župama, zašto bi onda bilo čudno da i oni koji vrše glazbene aktivnosti imaju pravo na pravičnu naknadu (vidi kanon 231.)?

Nastavak slijedi u sljedećem broju.

SVJETSKI DAN MISIJA

Piše: Andreja Škarabot Kunštek

Povjerenstvo za Papinska misijska djela Riječke nadbiskupije poziva župnike i misijske animatore da organiziraju Misijski tjedan od ponedjeljka 16. listopada do nedjelje 22. listopada u svojim župama i školama. Mogu organizirati molitvu misijske krunice, slavljene sv. mise po nakani za misije i misionare, klanjanje pred Presvetim oltarskim sakramentom, projekt „Milijun djece moli zajedno“ i misijski štand. Za sve upite oko organizacije možete se obratiti Misijskom uredu Riječke nadbiskupije e-mailom: missiohr@ri-nadbiskupija.hr ili mobitel: 091 509 48 48.

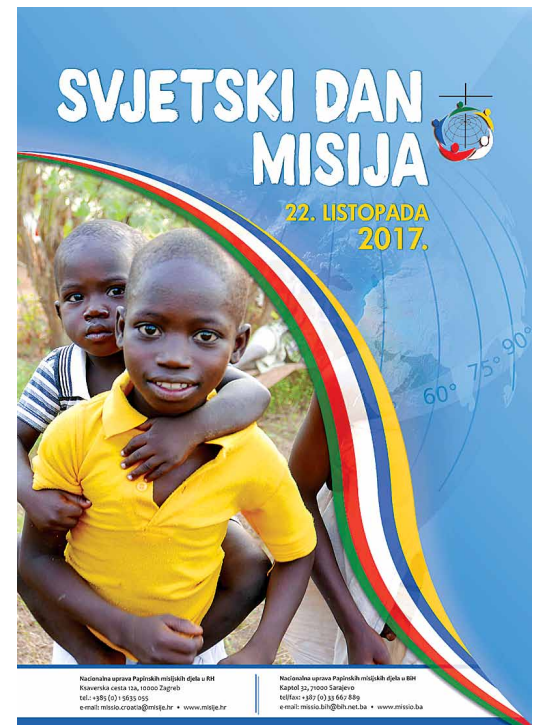
Svjetski dan misija obilježava se predzadnje nedjelje u listopadu, u svim nad/biskupijama, župama i ustanovama katoličkog svijeta. Utemeljio ga je i u crkveni kalendar uveo papa Pio XI. 1926. godine. Misijska nedjelja dan je molitve i razmišljanja o misijama, misionarima i misionarkama koji djeluju u dalekim zemljama trećeg svijeta. Osim molitve za misije i upoznavanja misijskog rada vjernici se pozivaju da daruju dobrovoljne novčane priloge u korist misija.

Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj i Nacionalna uprava PMD u BiH svake godine pripreme radni materijal za animaciju misijskog pastoralna i Svjetskog dana misija koji se

ove godine slavi 22. listopada. Animacijski materijali pomažu svećenicima i misijskim animatorima za pripremi misijskog tjedna uoči Svjetskog dana misija u župi, te se animacijskim materijalom mogu služiti cijele godine za animaciju misijske zajednice koje djeluju u župama, školama, dječjim vrtićima. Sve župe u Hrvatskoj i BiH dobiju prigodni plakat, prigodni letak s pričom naših misionara i pripremljenu brošuru.

Povodom Svjetskog dana misija Papa uvijek vjernicima šalje svoju misijsku poruku. Ove godine papa Franjo na ovaj nas dan poziva da ponovno razmišljamo o misiji u srcu kršćanske vjere. Naime, Crkva je misijska po svojoj naravi; u protivnom ne bi više bila Kristova Crkva, nego tek jedna od zajednica koja bi brzo prestala služiti svojoj svrsi te bi nestala. Stoga smo pozvani postaviti si određena pitanja o našem kršćanskom identitetu i odgovornostima nas kao vjernika, u svijetu obilježenom zbunjenostima, razočaranjem i frustracijom i rastrganom brojnim bratoubilačkim ratovima, koji nepravedno pogađaju poglavito neudžne. Koji je temelj našega poslanja? Što je središte našega poslanja? Koji su temeljni pristupi koje trebamo poduzeti u obavljanju svojeg poslanja?

U nedjelju
22. listopada Crkva
slavi 91. svjetski dan
misija - Misijsku nedjelju

Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela u BiH
Kavarnska cesta 10A, 10000 Zagreb
tel.: +385 (0) 1 983 993
e-mail: missio.croatia@missio.hr • www.misje.hr

Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela u BiH
Kapitul 21, 70000 Sarajevo
tel./fax: +381 (0) 33 661 889
e-mail: missio.ba@missio.ba • www.misio.ba

Misije pomažu ljudima u
najsiriomašnjim zemljama svijeta:
prehranom, medicinskom skrbi,
obrazovanjem i Božjom Riječi.
Misionara i misionarki Crkve u Hrvata
ima ukupno 79 i djeluju u Africi,
Latinskoj Americi, Aziji, Oceaniji i
misijskim područjima Europe.

NAJTRAŽENIJI NASLOVI U VERBUMOVIM KNJIŽARAMA

Na vrhu top ljestvice najtraženijih naslova je novi naslov u biblioteci Populus, roman "Buđenje gospođice Prim" autorice Natalie Sanmartin Fenollera. U knjizi je riječ o mlađoj i uspješnoj ženi Prudencii Prim koja odlazi u idilično mjesto San Ireneo de Arnois prihvativši posao privatne knjižničarke. Prudencia se nadala da će u San Ireneu pronaći prijatelje, ali nije očekivala buđenje ljubavi, kao ni to da će njezini pogledi na život biti pred izazovima koji će je dovesti do nenadanih otkrića, umijeća uživanja u malim stvarima i duboke radosti.

Na drugom mjestu je knjiga Victora Siona "Uzeti Mariju k sebi", a posljednji je svezak od četiri knjige pod naslovom "Za duhovni realizam". Autor, ovom knjigom, zaokružuje jedan put ljudskoga i kršćanskoga ostvarenja koji nas vodi u Marijinu školu jednostavna i ispunjena života.

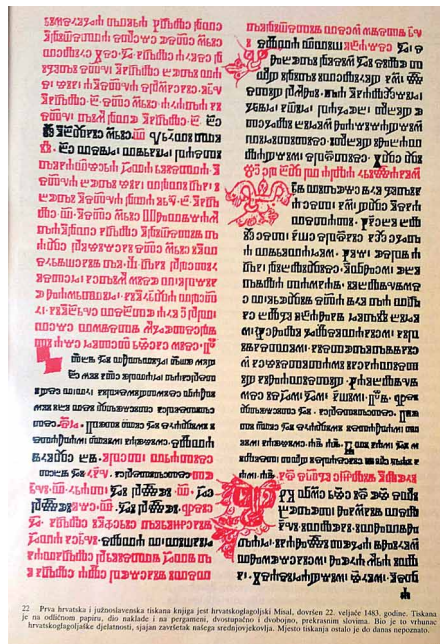
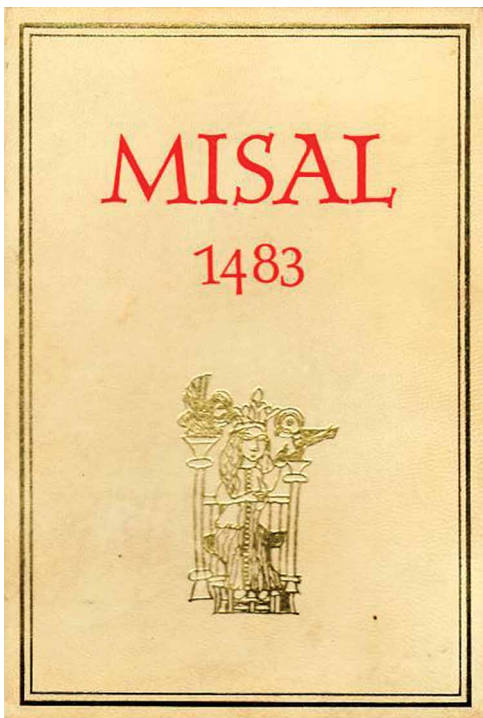
Treće mjesto zauzima izvrstan roman "Gospodar svijeta" Roberta Hughena Bensona. Knjiga je po mnogima najproročanski-

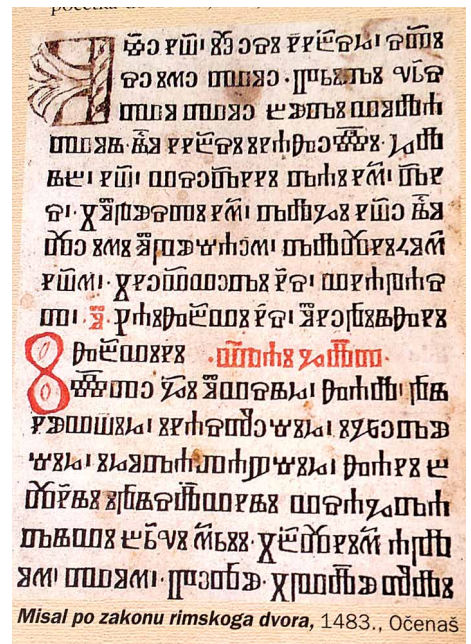
je djelo u svjetskoj književnosti, koje na vrlo slikovit i uzbudljiv način prikazuje svijet posljednjih vremena. Napeta radnja, živo i značaki opisani likovi, pronicavi prikaz budućnosti doprinijeli su da se ovaj roman nametne kao najpoznatija književna obrada teme kraja povijesti i konačnog sukoba dobra i zla.

Slijedi knjiga "Jači od mržnje" u kojoj autor Tim Guenard iznosi svoju šokantnu ispovijest, odnosno govori o svom putu od odbačenosti i straha do iscjeljenja životnih rana.

Na petom mjestu je "Fatima – cijela istina", djelo uglednog vaticaniste i autora više priznatih knjiga Saveria Gaete. U samoj knjizi autor donosi cjelovit i iscrpan pogled stoljetne povijesti ukazivanja u Fatimi, detaljne opise sva tri dijela tajne, posvetu Bezgrješnomu Srcu Marijinu, kao i pobožnosti koje je preporučila Gospa od Krunice. Iz svega, proizlazi cjelovita slika koja pomaže razjasniti intrigantne i nejasne dijelove poruke te sumnje je li u cijelosti objavljena Gospina poruka.

Misal po zakonu rimskoga dvora 1483. Naš Prvotisak

Misal po zakonu rimskoga dvora 1483., Očenaš

Prvotisak - naš ponos

Piše: Zrinka Frković

Prošlo je više od petsto godina otkako su hrvatski glagoljaši složili i tiskali prvu knjigu na hrvatskom jeziku i pismu – Misal po zakonu rimskoga dvora (1483.). Gutenbergova Biblija tiskana je od 1450. do 1455., prvi latinski misal tiskan je 1475., a naš misal (knjiga kojom se služi svećenik u obavljanju obrednih čina) svega osam godina poslije nje. U poslovima tiskarstva, očito, nismo kasnili. Knjige tiskane od Gutenbergova početka pa do 1500., kada je tiskarstvo bilo u povojima (in cunabulis – u kolijevci), nazivamo inkunabulama. Glagoljaši su otisnuli šest inkunabula, a imamo i tri latinične inkunabule. Hrvati su dali velik doprinos tiskarstvu na samom njegovom početku.

NAJAVA PRVOTISKA

Na posljednim listovima Misala kneza Novaka Juri žakan iz Roča zapisao je zanosnu najavu prve hrvatske inkunabule osam mjeseci prije nego je otisnuta:

„Vita, vita! Štampa naša gori gre!
Tako ja oču, da naša gori gre!“

POLITIČKE I DRUŠTVENE PRILIKE POTKRAJ 15. STOLJEĆA

Vrijeme u kojem je nastala prva hrvatska tiskana knjiga teško je i tragično. Otomansko carstvo na vrhuncu je svoje moći. S političke karte izbrisane su slavenske nacionalne države na Balkanu. Turski vojnički odredi zalijeću se kroz Hrvatsku sve do Kranjske i Štajerske. Hrvatska je ostala kao posljednja brana turskoj najezdi. Teške borbe s Turcima trajat će više od dva stoljeća.

Misal po zakonu rimskoga dvora (1483.) prvi je europski misal koji nije otisnut latinicom i nije na latinskom jeziku. Njime počinje naše glagoljično tiskarstvo. On je jedna od naših najljepših knjiga uopće, naš ponos.

OBRANA KNJIGOM

Knjige su bile utočište pred povijesnim i životnim nedaćama, održavale su svijest o slobodi, o obrani prostora, o identitetu, o zajedništvu, o važnosti pisane riječi. Otuda toliki zanos žakna Jurja u najavi naše prve tiskane glagoljske knjige.

Misal po zakonu rimskoga dvora (1483.) prvi je europski misal koji nije otisnut latinicom i nije na latinskom jeziku. Njime počinje naše glagoljično tiskarstvo. Tiskan je 22. veljače 1483. godine na veliki blagdan Prijestolja svetoga Petra. Očito je datum pomno odabran. Naši glagoljaši, svećenici rimske katoličke crkve, željeli su poručiti da pripadaju zapadnom katoličkom krugu, ali istodobno ne prihvaćaju nametanje latinskoga jezika.

Misal je tiskan na odličnom papiru, jedan dio naklade i na pergameni, dvostupačno i dvobojno, hrvatskom uglatom glagoljicom, prekrasnim slovima. Slova ove tiskare nikada se više nisu pojavila u glagoljskom tisku. Možda

su nestala u ratnim pustošenjima i nedaćama. Misal ima 220 listova, veličine 27 x 18 cm. Mjesto tiskanja ostalo je do danas nepoznato. Utvrđeno je da je priređen u Istri i da mu je kao tekstovni uzorak poslužio u prvom redu Misal kneza Novaka (1368.), ali i nekoliko drugih hrvatskoglagoljskih misala.

Sačuvano je jedanaest potpunih ili gotovo potpunih primjeraka (šest u Hrvatskoj i pet u inozemstvu). On je jedna od naših najljepših knjiga uopće, naš ponos. Misal iz 1483., prva na hrvatskom jeziku i pismu tiskana knjiga, svjedoči o iznimnoj sposobnosti intelektualnog kruga koji je ostvario ovo djelo kao i o velikoj kulturnoj i društvenoj snazi Hrvata u drugoj polovici 15. st.

Dan hrvatskih mučenika na Udbini

U nacionalnom svetištu Crkve hrvatskih mučenika na Udbini održana je u subotu 9. rujna na 524. obljetnicu Krbavske bitke proslava spomena Dana hrvatskih mučenika i to 15. godinu za redom. Euharistijsko slavlje predslavio je šibenski biskup i donedavni čuvar ovog nacionalnog svetišta mons. mr. Tomislav Rogić, a okupilo se blizu pet tisuća hodočasnika iz mjesne Crkve, te pretežito onih iz susjednih biskupija Šibenske i Zadarske nadbiskupije. Uz domaćina, gospičko-senjskog biskupa Zdenka Križića koncelebrirali su predsjednik HBK zadarski nadbiskup Želimir Puljić, riječki nadbiskup Ivan Devčić, porečko pulski biskup Dražen Kutleša, bjelovarsko-križevački biskup Vjekoslav Huzjak, križevački vladika Nikola Kekić, umirovljeni krčki biskup Valter Župan, umirovljeni šibenski biskup Ante Ivas, te umirovljeni biskup Mile Bogović. Uz stotinjak svećenika, redovnika nazočili su brojni predstavnici državnih vlasti među kojima potpredsjednik Hrvatskog sabora Milijan Brkić, ličko-senjski župan Darko Milinović te brojni načelnici domaće i susjednih županija.

„DOBRO DOŠLI svi u svetište Hrvatskih mučenika u kojem zahvaljujemo Bogu za tolike mučenike i patnike u povijesti našeg naroda koji su uz teška stradanja sačuvali naš nacionalni identitet i našu katoličku vjeru. Oni su nam bili posrednici mnogovrsnog Božjeg blagoslova,“ poručio je nakon pozdrava gostima domaćin, gospičko-senjski biskup Zdenko Križić te istaknuo: „Ima mnogo mučenika, koji su od Boga primili vijenac slave, ali nisu upisani u naše martirologije i svetačke kalendare. Mnogi od tih su bili mu-

čenici ljubavljivi i služenjem, požrtvovnošću i velikodušnošću, a veliki je broj i onih koji su bili mučenici krvlju, dajući svoje živote za uzvišene ideale vjere, slobode, domoljublja i čovjekoljublja. Njihova su imena Bogu dobro poznata. Nije svako žrtvovanje života mučeništvo u kršćanskom smislu, nego samo ono gdje se život daje za uzvišene ideale, iz ljubavi prema Bogu i bližnjemu.

Mučenik je čovjek komu je nasilje posve strano, koji nikoga ne mrzi, nikome ne prijete niti zlo želi, ali žrtvuje život u obrani evanđeoskih i općeljudskih vrijednosti. Ova dolina koja se prostire ispod ovog svetišta je dobrano natopljena krvlju mučenika našeg naroda koji su branili svoju vjeru i slobodu. Baš na današnji dan godine 1493. odvila se poznata Krbavska bitka sa tragičnim posljedicama za naš narod i njegovu budućnost.“ Nakon toga biskup Križić je citirao dva potresna svjedočanstva popa Martinca podrijetlom iz Lapca te ninskog biskupa Jurja Divinića koji je nakon Krbavske bitke uputio potresno pismo papi Aleksandru VI. Biskup Križić konačno je zaključio: „Želimo stoga da ovo mjestu bude mjesto molitve sadašnjih i budućih pokoljenja našega naroda za mnogu našu braću i sestre koji su podnijeli velike patnje ili izgubili svoje živote za uzvišene ideale vjere u Boga i ljubavi prema svom narodu i svojoj domovini. Ovo mjesto nije neki obični spomenik, nego sveto mjesto molitve i zahvalnosti Bogu za sve naše mučenike iz prošlosti, ali i mjesto vapaja Bogu za našu narodnu budućnost, da nas dobri i vjerni Bog u budućnosti očuva od svakog stradanja, i vodi putem mira, pravедnosti, istine i narodnog jedinstva i zajedništva.“

BLAGOSLOV SPOMEN PARKA CHM NA UDBINI

Gospičko-senjski biskup u miru Mile Bogović blagoslovio je na blagdan Rođenja BDM u petak 8. rujna u sklopu trećeg dana trodnevne duhovne priprave za proslavu Dana hrvatskih mučenika Spomen park Crkve hrvatskih mučenika. Suslavili su čuvar svetišta vlč. Josip Šimatović i sužupnik Udbine vlč. Jure Tutek. Glazbom je misu uzveličao župni zbor pod vodstvom s. Velimire Marinović.

Spomen park dio je kompleksa koji se naslanja na Crkvu hrvatskih mučenika i koji je koncipiran prema zamisli autora Ante Pađena. Sačinjavaju ga temelji župne crkve sv. Nikole, Vukovarski križ i Spomen zid. Crkva sv. Nikole srušena je 1949. godine i simbol je stradanja u Drugom svjetskom ratu. Temelji crkve koji su pronađeni rušenjem nekadašnjeg hotela danas su konzervirani. Na središtu parka dominira replika vukovarskog križa s ušća Vuke u Dunav koji najbolje simbolizira patnje grada heroja iz Domovinskog rata Vukovara, naj snažnijeg simbo-

la velikosrpske agresije na Hrvatsku. Spomen zid s kamenjima koja nose nazive brojnih hrvatskih stratišta i grobišta iz cijele povijesti s datumom i mjestom masovnih stratišta Hrvata kroz povijest svake se godine prinose uoči proslave Dana hrvatskih mučenika od strane motociklista. Zadnjih dana završen je posljednji dio parka, postavljanje podloge, tako da je on u svom funkcionalnom smislu završen, dok će se kroz buduće vrijeme dodavati novi spomen kameni.

Biskup Bogović je prilikom blagoslova spomen parka poručio: „Vukovarski križ i spomen kamenje sa stratišta, sve je to uključeno u molitvu da budemo dionici te patnje i milosti.“ Nakon toga biskup je uz pomoć čuvara svetišta vlč. Josipa Šimatovića blagoslovio spomen park. Blagoslovio je i novo misno ruho i liturgijsko posuđe koje su Crkvi hrvatskih mučenika donirali supružnici Pihler.

Z. R.

ŠIBENSKI BISKUP TOMISLAV ROGIĆ koji je od prvih aktivnosti biskupa Bogovića oko gradnje udbinskog hrama mučeništva bio izravno uključen kao prvi generalni vikar biskupije pa do čuvara svetišta do pred godinu dana se podsjetio početaka: „Sjećanja me živo vežu za ovo mjesto i svetište još od one prve proslave dana hrvatskih mučenika na krbavskom polju 2003. godine - također 9. rujna na 510. godišnjicu tragične krbavske bitke - dolje pored crkvice sv. marka, kada je po prvi puta javno obznanjena ideja izgradimo crkvu hrvatskih mučenika, kada su, nakon tih stoljeća, ponovno na hrvatskom polju doneseni krbavski križ i štap hrvatskih biskupa, koliko je tada bilo nedoumica? Ma što će se to izgraditi, gdje, zašto? kome? kako? da li je to moguće? kako će biti shvaćeno? Dvije godine kasnije već je položen kamen temeljac, uslijedili radovi, projekti, biskup Bogović neumorno obilazi Hrvate diljem svijeta, po svim kontinentima, obilazi sve župe u domovini. Osjeća bilo naroda i pomalo, mukotrpno rađa se Crkva hrvatskim mučenicima. Blagoslovljena 2010., a posvećena 2011. u nju se hodočasti sa svih strana Hrvatske i svijeta kroz cijelu godinu.

Crkva hrvatskih mučenika jest i želi biti: mjesto gdje se uči ljubiti i po cijenu žrtve, za razliku od svih današnjih lažnih slika ljubavi i životne radosti bez odricanja, mjesto gdje se hranimo primjerom ljubavi i žrtve velikana mučenika kroz čitavu našu povijest u želji da idemo za vrijednostima koje su nam ostavili za koje su ginuli, mjesto gdje se uči praštati, gdje se uči i na greškama, jer samo ljubav može pobijediti mržnju, mjesto gdje se uči voljeti brata čovjeka, svoju obitelj i domovinu onako kako nas je Krist učio! Ona želi biti i mjesto nove nade gdje se drugačije sagledava povijest i dobro vide djela božja, izbavljenje nakon nevolja, vjera u novi početak i novo rađanje iz pepela.

Crkva hrvatskih mučenika želi biti mjesto gdje se raste u vjeri, gdje se vjera budi, gdje se časte oni koji su ostvarili radost neba, vječni život u Bogu: od davnine: svetih i blaženih Venancija, Dimitrija, Ireneja, Stošije i Duje, Kvirina i Mavra, Nikole Tavelića, Marka Križevčanina, Drinskih mučenika, Miroslava Bulešića i bl. Alojzija Stepinca i svih onih koji po kriteriju ljubavi i velikoduš-

nog darivanja života ugradiše sebe u budućnost koju živimo danas. Da budu trajni poticaj nama danas za one koji će doći sutra. Budućnost i hod prema vječnosti može se graditi samo na jasnoći onog pogleda vjere u Sina Božjega. Mjesto gdje se susreću prošlost i sadašnjost, a usmjeruju prema vječnosti. Da se zamislimo kakvi ćemo doći pred lice Božje?

Na koncu, kako je biskup Križić naveo u ovogodišnjem proglašenju za Dan hrvatskih mučenika: Crkva hrvatskih mučenika postaje sve više svetište našeg naroda, tj. sveto mjesto po molitvi i zahvalnosti Bogu koji nas je pratio kroz cijelu našu povijest i bio jamac našega opstanka. Znamo da je Udbina samo jedno od tolikih mjesta našeg stradanja. Ona želi zagrliti i objediniti u sebi tolika druga mjesta patnje našeg naroda, i po molitvama hodočasnika prikazivati bogu našu mučeničku povijest kao prinos bogu i zalag naše bolje budućnosti.

Nećemo napustiti ni ideju svehrvatskog groba na Krbavskom polju u koji će se posmrtni ostaci neidentificiranih žrtava otkopani iz raznih jama i grobišta, dostojanstveno pokapati. Zahvalni smo općini Udbina što nas u tome prati. I predsjednica je pokazala veliko zanimanje za svehrvatski grob na krbavskom polju jer bi poniženi i odbačeni bili podno crkve hrvatskih mučenika na duhovni način integrirani u svoj narod. Tek tada u punom smislu na ovome mjestu, imat će posebno značenje riječi kojima sam uvijek ispraćao hodočasnike:

Hrvatski sinovi i kćeri: „ako vam je težak stijeg čestitosti, utaknite ga u zemlju gdje počivaju naše kosti, mi ćemo ga držati.“ - u potpisu - vaši pradjedovi!

Zvonko Ranogajec

Crkva hrvatskih mučenika jest i želi biti: mjesto gdje se uči ljubiti i po cijenu žrtve, za razliku od svih današnjih lažnih slika ljubavi i životne radosti bez odricanja, rekao je biskup Rogić.

Na kraju mise biskup Križić i čuvar svetišta vlč. Josip Šimatović uručili su biskupu Rogiću poklon, sliku Crkve hrvatskih mučenika rad slikarice Božice Božić. Liturgijskim pjevanjem neizostavni pečat udbinskom slavlju dali su združeni zborovi Gospićko-senjske biskupije pod ravnanjem Ivana Prpića Špika te orguljsku pratnju Karle Tripalo. Misi je prethodio Križni put od crkve sv. Marka na Krbavskom polju

pa do Crkve hrvatskih mučenika kojeg je predvodio fra Petar Grubišić, župnik župe bl. A. Stepinca iz Ogulina. I ove godine su članovi Moto kluba Croatia prinijeli brojne spomen kamene s masovnih stratišta Hrvata koji će naći svoje mjesto na memorijalnom zidu spomen parka. Nakon mise održan je blagoslov nabožnih predmeta i vrlo uspješan koncert Klape HRM Sv. Juraj.

Udbina

DRUGO HODOČAŠĆE HRVATSKE KOPNENE VOJSKE U CRKVI HRVATSKIH MUČENIKA

U ponedjeljak, 11. rujna održano je na 524. obljetnicu Krbavske bitke drugo hodočašće Hrvatske kopnene vojske u Crkvu hrvatskih mučenika na Udbini. Hodočašće je održano u organizaciji Vojnog ordinarijata a sudjelovalo je oko 500 vojnika, dočasnika i časnika iz cijele Hrvatske a dio njih iz Slavonije je stigao dan ranije te je boravio u vojarni Josip Jović. Zbog jake kiše križni put nije održan od crkve sv. Marka Groba već u samoj Crkvi hrvatskih mučenika a predvodio ga je vojni kapelan s vojnog poligona Eugena Kvaternika kod Slunja vlč. Milenko Majić. Zatim je u Crkvi hrvatskih mučenika služena sveta misa koju je predslavio vojni biskup Jure Bogdan u suslavlju domaćeg biskupa Zdenka Križića, nekadašnjeg čuvara udbinskog svetišta i šibenskog biskupa Tomislava Rogića, idejnog začetnika udbinskog svetišta i biskupa u miru Mile Bogovića, vojnih dekana i kapelana, svećenika Gospičko-senjske biskupije među kojima i čuvara svetišta na Udbini Josipa Šimatovića. Glazbom je misu uzveličala klapa HRM Sv. Juraj.

U svom obraćanju vojni biskup Jure Bogdan je poručio: "Temeljna i najveća obveza svakoga vojnika je služiti svojoj domovini, ljubiti je, čuvati, biti joj vjeran i kada to traži najveću žrtvu, po cijenu života. Ovo nas vojno hodočašće na svetome hrvatskom tlu podsjeća na tu neraskidivu povezanost. Došli smo tražiti snagu i blagoslov, nadahnjivati

se primjerima vjernosti i ljubavi da bismo ostali vjerni. Vjernost je uvijek na kušnji i treba je potvrđivati. Treba ostati vjeran dokraja. Nitko ne voli nevjerne. Nevjera boli i ostavlja duboke rane. Vjernost traži odvažne i ustrajne, koji se lako ne pokolebaju. Vjeran ne može biti tko je labilan i nesiguran u sebe i u druge, čiji je život od paučine ispletena mreža krhkih uvjerenja, planova, ideja, nada, ciljeva i ideala, i koju je lako potrgati. Naš život mora imati čvrst oslonac, a ne maglovite i nejasne obrise, lažne nade i obmane. Previše je onih koji su se iznevjerili u ljubavi prema domovini, zamijenivši ljubav prema domovini ljubavlju prema sebičnim interesima. Susrećemo se s različitim oblicima nevjernosti i trgovačkoga mentaliteta i s najvećim svetinjama. I to nas boli. Ali povrh svega, nadahnjujemo se i ohrabrujemo primjerima onih koji su sve dali za Domovinu, ne tražeći ništa zauzvrat.

Molimo Gospodina da nas oslobodi svake površnosti, skučenosti, plitkoće i zamućenih pogleda koji su štetni i pogubni, posebice duha relativizacije i ravnodušnosti. Isus je za svoga zemaljskog života iskusio svu ljepotu, ali i bijedu čovječnosti; siromaštvo, nesigurnost i strah, bez doma i mjesta gdje bi glavu naslonio. Otuda snažno upozorenje kako nijednom čovjeku nije na zemlji trajno i stalno mjesto, jer je ovo samo prolazno, za neko određeno vrijeme. Naša je domovina na nebesima, u vječnosti kod Oca, a Isus je došao pripremiti nam mjesto. Vjetar stoljećima šapuće i poziva na ljubav prema miloj i junačkoj zemlji, dokle god nam živo srce bije. Povjerena nam je na čuvanje i sveta je obveza svakoga od nas čuvati je i dati sve što može za nju, jer i ona nam daje sve.

Nakon mise vojnici su u postroju predvođeni zapovjednikom HKoV-a general-pukovnikom Matom Ostovićem, položili vijenac i zapalili svijeće došli pred vukovarski križ u spomen parku pored crkve gdje je položen vijenac i održana molitva odrješenja za sve poginule hrvatske branitelje. Zapovjednik drugog zavjetnog vojnog hodočašća pripadnika HKoV-a bio je brigadir Mario Lilić. Na misnome slavlju sudjelovala je i klapa "Sv. Juraj" Hrvatske ratne mornarice te Orkestar oružanih snaga RH.

Zvonko Ranogajec

Ogulin

PRIZNANJE GRADA ŽUPNIKU ZUBOVIĆU

U četvrtak 14. rujna u Ogulinu je svečano proslavljen blagdan Uzvišenja Sv. Križa, nebeskog zaštitnika župe kao i Dan grada Ogulina. Veliku svetkovinu je predslavio gospičko-senjski biskup Zdenko Križić u suslavlju ogulinskog župnika Josipa Štefančića, generalnog vikara biskupije mr. Marinka Miličevića kao i brojnih svećenika među kojima i počasnog građanina Ogulina i umirovljenog svećenika Riječke nadbiskupije mons. Jurja Petrovića. Misi je prethodila veličanstvena procesija središtem grada u kojoj su sudjelovala brojna laička društva i udruge, Frankopanska garda, vatrogasci, lovci, predstavnici policije i vojske. Biskupa je riječima dobrodošlice na početku pozdravio župnik Štefančić i predstavnik župnog pastoralnog vijeća te mu uručio prigodne poklone.

Liturgijskom glazbom misu je uzveličao veliki župni zbor pod vodstvom s. Pankracije Žižić i uz orguljsku pratnju Karle Tripalo. Misi su nazočili gradonačelnik Ogulina Dalibor Domitrović sa suradnicima, predsjednik županijske skupštine Karlovačke županije Ivan Vučić, ujedno kao izaslanik premijera Vlade RH Andreja Plenkovića, kao i general bojnik Željko Živanović u ime potpredsjednika Vlade i ministra obrane RH Damira Krstičevića kao i načelnika Glavnog stožera generala Mirka Šundova. Nazočni su bili i saborski zastupnici Tomislav

Lipošćak i Damir Mateljan kao i ravnatelj brojni ustanova i predsjednici mjesnih odbora.

Slijedila je zatim svečana sjednica gradskog vijeća održanoj na kojoj je podijeljeno pet gradskih priznanja za stvaralački rad i doprinos, a jedno od njih dobio je i donedavni župnik i dekan ogulinski preč. Robert Zubović. Kako stoji u obrazloženju don Robert je priznanje dobio zbog stvaralačkog rada odnosno pomaganja starima i bolesnima, mladima, obiteljima s više djece, bolnici, školama, vjerskim civilnim i braniteljskim udrugama. Robert Zubović inače je župnik i dekan ogulinski bio o kolovoza 2012. do kolovoza 2017. godine kao posuđeni svećenik Krčke biskupije gdje je bio

zaređen za svećenika 1992. godine od strane tadašnjeg krčkog biskupa Josipa Bozanića u Krčkoj katedrali. Don Robert zahvalio se u ime svih dobitnika priznanja. „Voljeti svoj grad znači voljeti njegove ljude i raditi za dobro svih. Grad će napredovati sve dok njegovi građani budu čini li zajedništvo u povezanosti i brizi jednih za druge. Ako se tako bude živjelo i radilo, grad će rasti i u njemu će biti stanovnika. Grad pod Klekom će cvjetati dok u njemu budu živjeli ljudi koji će se nesebično darivati za zajednički napredak“, rekao je don Robert.

Z. Ranogajec

Katehetski dan

BOGA PRENOSITE RIJEČIMA I ŽIVOTOM

U subotu 2. rujna u Gospiću je uoči početka nove nastavne godine održan Katehetski dan za vjeroučitelje Gospičko-senjske biskupije u gospičkoj katedrali Navještenja BDM sa zazivom Duha Svetoga i podjelom kanonskih mandata vjeroučiteljima. Susret je započeo pozdravom predstojnika Katehetskog ureda vlč. Nikole Turkalja i tajnice S. Robertine Medven vjeroučiteljima a nastavljen je pokorničkim bogoslužjem koje je predvodio vlč. Ivica Tolla. Kasnije je služena sveta misa koju je predslavio gospičko-senjski biskup Zdenko Križić u zajedništvu s predstojnikom Katehetskog ureda vlč. Nikolom Turkaljem, rektorom katedrale i novim, župnikom Gospića Mariom Vazgečom, biskupovim tajnikom Mišlom Grgurićem, ravnateljem biskupijskog Caritasa vlč. Lukom Blaževićem i svećenicima vjeroučiteljima. Nazočilo je preko 40 vjeroučitelja osnovnih i srednjih škola.

Poziv vjeroučitelja zahtjevan je, specifičan i odgovoran i uključuje intelektualno i iskustveno. Svojim ponašanjem vjeroučitelj treba potvrditi svoje znanje, jer vaši se učinci više gledaju nego slušaju, zaključio je biskup Križić.

Na koncu je biskup uz pomoć predstojnika Turkalja i tajnika Grgurića uručio vjeroučiteljima trajne ili godišnje kanonske mandate za rad u narednoj školskoj i vjeronaučnoj godini.

Nakon mise prvo stručno vijeće vjeroučitelja otvorio je u biskupskom ordinarijatu predstojnik Katehetskog ureda vlč. Nikola Turkalj najavivši glavnu temu skupa „Vjeroučitelj - Kristov učenik u službi evanđelja i Crkve“ o kojoj je govorio gospičko-senjski biskup mons. mr. Zdenko Križić.

„Ljudi više vjeruju svjedocima nego učiteljima a važnije je djelovati nego biti,“ istaknuo je glavnu misao biskup Križić te poručio da Crkva ima nasušnu potrebu za svjedocima, jer se uči gledanjem, od oca, odgajatelja. Često dolazimo u napast minimalizma uz misao da je važno samo nešto odraditi, no u svaki rad treba ugraditi ljubav, što je kod vjeroučitelja posebno jer on i navještava. Poslanje vjeroučitelja izlazi iz vjere i poslanja uz svjedočku moć. Vjeroučitelj treba govoriti iz dubokog uvjerenja da ono što govori i živi, kao i Isus za razliku od farizeja i pismoznanaca koji nisu imali duhovni autoritet. Opasnost nastaje kada se nešto govori a ne čini, kada duhovnost nije vidljiva. Naziv vjeroučitelj definira vaše zvanje, to je autentičan vjernički život, ne samo da se odradi. Vaš poziv ima jači nutarnji zahtjev, jer vi formirate učenike. Bez trajnog rada i autoformacije nema uspjeha već nastaju frustracije. Potrebno je stalno tražiti Boga i truditi se da život bude svjedočki. Izgubi li se Božja slika, to je put k idolatriji. Vi trebate djeci pomoći da nađu Boga te će vas se po tome sjećati ako u njih utisnete vrline, po čemu je vaše poslanje izuzetno, zaključio je biskup Križić.

U nastavku je voditeljica Županijskog stručnog vijeća za vjeroučitelje Ivona Rendulić predstavila dva ogledna sata koje su izveli Ana Tomljanović iz Senja koja u nastavi koristi Moodle kao i loomen te Danica Blašković koja je prezentirala svoj sat pri nadzoru savjetnika za promoviranje u zvanje. Voditeljica Ivona podnijela je zatim izvješće o radu stručnog vijeća za proteklu godinu, kao i predstojnik ureda vlč. Turkalj. Na kraju su predstojnik Turkalj i tajnica KU s. Robertina Medven dobili prigodne poklone povodom jubileja, vlč. Turkalj 25 godina misništva i s. Robertina 50 godina redovništva.

Zvonko Ranogajec

NOVI DEKRETI SVEĆENICIMA

Dekretima gospičko-senjskog biskupa mons. Zdenka Križića izvršena su razrješenja i imenovanja u Gospičko-senjskoj biskupiji. Mons. mr. Tomislav Šporčić razriješen je službe generalnog vikara Gospičko-senjske biskupije. Mons. Marinko Miličević razriješen je službe biskupskog kancelara i imenovan je generalnim vikarom Gospičko-senjske biskupije. Također imenovan je duhovnim pomoćnikom u katedralnoj župi Navještenja BDM u Gospiću, te privremenim upraviteljem župe sv. Antuna Padovanskog u Ličkom Novom. Preč. Mišel Grgurić razriješen je službe župnog vikara u katedralnoj župi Navještenja BDM u Gospiću i imenovan je biskupskim kancelarom Gospičko-senjske biskupije, te će i dalje vršiti službu biskupovog tajnika.

NACIONALNI SUSRET KRIŽARA HRVATSKE KOD GOSPE OD ČUDESNA

U nazočnosti pedesetak križara iz križarskih društava iz Požeške, Gospičko-senjske biskupije i Zagrebačke nadbiskupije kao i predsjednika središnjeg križarskog vodstva Darija Burjana danas se u svetištu Gospe od Čudesna u Oštarijama u Ogulinskom dekanatu održava nacionalni godišnji susret križara.

Susret je pozdravnim riječima otvorio domaćin, čuvar svetišta Gospe od Čudesna pop Ante Luketić ukazavši križarima na dugu povijest marijanske duhovnosti ovog svetišta, nekadašnje frankopanske katedrale. Misu je predslavio duhovnik požeških križara vlč. Stjepan Škvorc u suslavju domaćina popa Ante Luketića i župnika Josipdola vlč. Petar Šporčića.

U nastavku je u vatrogasnom domu nastavljen susret predstavljanjem društava koje je predvodila predsjednica josipdolskih križara KD Dragutin Fifka Martina Jandrić. Predstavili su se i članovi KD Dragutin Kukulj iz Ogulina KD Marijan Radanović iz Karlovca, KD Bl. A. Stepinac iz Požege te križari iz župe Gaj Antunovac u Požeškoj biskupiji. Slijedilo je predavanje domaćina, popa Luketića koji je pojasnio geslo josipdolskih križara „Bogu duša“ što je ujedno bilo geslo svećenika čije ime nose a koji je umro mučeničkom smrću 24. svibnja 1943. Dragutina Fifke. Kasnije su održane radionice o D. Fifki i promišljanju križara o njegovom geslu „Bogu duša“.

Susret križara nastavljen je se u popodnevnom satima posjetima Skradniku, Josipdolu i Cerovniku gdje su križari obišli mjesto tragične pogibije duhovnog uzora josipdolskih križara svećenika mučenika Dragutina Fifke kao i njegov grob na josipdolskom groblju, a posjetili su i legendarno mjesto obrane ogulinskog kraja u Domovinskom ratu Pitomi Javor gdje je otpjevana križarska himna, a susret je završen euharistijskim klanjanjem.

Z. R.

DAN RIJEČKE MAJKE

Euharistijskim slavljem u vrtu Družbe sestara Presvetog Srca Isusova na Pomeriju 29. rujna obilježen je Dan službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić. Riječka Majka preminula je 29. rujna 1922. i ova godina je u znaku 95. obljetnice njezina blažena preminuća. Misu je predvodio požeški biskup mons. dr. Antun Škvorčević.

Prigodnu riječ na početku je uputila vrhovna glavarica sestara Presvetog Srca Isusova u Rijeci č. M. Nives Stubičar. Utemeljiteljicu Družbe istaknula je kao uzor sestrama koje nastavljaju njezino poslanje, ali i svim vjernicima. U njoj možemo prepoznati primjer kako se unatoč mnogim poteškoćama svetost može postići. Njeno prepuštanje Božjoj volji uzor nam je da i mi sav svoj život povjerimo Očinskim rukama koje su otvorene za nas. Njena izreka: „Rado ostavljam zemlju jer sam ispunila svoje poslanje!“, nama je poticaj za vjerno vršenje našeg poslanja, rekla je č. M. Stubičar.

Biskup Škvorčević je u propovijedi istaknuo da je potrebno gledati i u dubini svoga bića vidjeti da oni koji povjeruju u Isusa, vjerom će dobiti božanski vid. Zato je potrebno zapitati se kojim pogledom gledamo: sebičnim ili pogledom duha tj. cjelovitim pogledom našega bića, rekao je biskup.

Marija Krucifiksa u mladosti je shvatila da ne vidi dobro i na koljenima u svojoj obitelji postala ona koja je progledala pogledom Isusove objave. Shvatila je da će svoj život sjediniti s Isusovim križom samo ako bude gledala pogledom vjere. Propovjednik je na kraju istaknuo da nam Riječka Majka poručuje da se ne odrekemo Božjeg nauma o nama. Na kraju mise sestre su požeškom biskupu darovale reljef službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić, rad kiparice Linde Milić Kršnjavi.

Helena Anušić

10. OBLJETNICA PONOVOG OTVORENJA ŽENSKOG UČENIČKOG DOMA MARIJE KRUCIFIKSE

U danima pripreme za obilježavanje 95. obljetnice preminuća Majke Marije Krucifikse Kozulić 29. rujna, sestre Družbe Presvetog Srca Isusova 27. rujna predstavile su monografiju kojom su obilježile 10. obljetnicu ponovnog otvorenja Ženskog učeničkog doma koji nosi ime utemeljiteljice Marije Krucifikse u njihovom samostanu u središtu Rijeke. Bila je to ujedno i 110. obljetnica početka djelovanja ove ustanove koja je nakon Drugog svjetskog rata prisilno zatvorena.

Monografiju je uredila i predstavila u prostorima Doma Nikolina Matić prof., te istaknula kako su u njoj objavljeni i radovi učenica. Tu je i osvrt na odgojno-obrazovni rad i program doma, a sve je prokano brojnim fotografijama koje najbolje govore o aktivnostima učenica. Monografija dakako donosi i povijest Zavoda i ustanove, o čemu je više rekla s. Dobroslava Mlakić, postulatorica kauze za proglašenje blaženom i svetom Marije Krucifikse. Riječi zahvale svim suradnicima i podupirateljima djelovanja časnih sestara na Pomeriju uputila je ravnateljica Doma s. Anita Crnković. Dom danas prima 44 učenice, od toga svake godine njih 5 do 10 ima stipendiju Doma, odnosno omogućen im je boravak bez naknade.

Prije predstavljanja monografije, misu drugoga dana trodnevnice u samostanskoj kapeli predvodio je dr. Pave Jurišić iz Sarajeva, postulator kauze slugu Božjega Josipa Stadlera.

PREDSTAVLJENA KNJIGA „MAJKA MARIJA KRUCIFIKSA KOZULIĆ U RISIKI“

U najstarijoj riječkoj župnoj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u utorak 26. rujna misnim slavljem te predstavljanjem knjige „Majka Marija Krucifiksa Kozulić u Risiki“ otvoreni su Dani službenice Božje Majke Marije Krucifikse Kozulić, utemeljiteljice jedine autohtone riječke redovničke zajednice - Družbe sestara Presvetog Srca Isusova, ali i na mnogim drugim poljima zaslužne Riječanke. O jedinom sirotištu u Krčkoj biskupiji i djelovanju Riječke Majke piše postulatorica njene kauze s. Dobroslava Mlakić, a djelo su predstavili krčki biskup mons. dr. sc. Ivica Petanjak i generalni vikar Krčke biskupije mons. dr. sc. Franjo Velčić. Riječki nadbiskup mons. dr. Ivan Devčić zahvalio je autorici knjige za neumoran trud u istraživanju života i djela Marije Kozulić. Riječku Majku istaknuo je kao uzor i učiteljicu u izvršavanju Isusove zapovjedi ljubavi prema najpotrebnijima.

Prema riječima krčkog biskupa mons. dr. Ivica Petanjka, vrijednost knjige je i u tome što osvjetljava Krčku biskupiju u vrijeme Prvog svjetskog rata i poraća te život malih ljudi u vrijeme velikog siromaštva. Djelo otkriva suradnju Riječke Majke sa slugom Božjim biskupom Antunom Mahničem i mnogim drugim svećenicima Krčke biskupije u pomaganju napuštenoj i siromašnoj djeci, i bolesnicima.

Recenzent knjige mons. dr. Velčić objasnio je da djelo donosi cijeli kontekst djelovanja Marije Kozulić te da objašnjava i njezin odnos prema nacionalnom pitanju. Već tada je živjela multinacionalnost, multietničnost i njezin život bio je prožet ljubavlju i poštovanjem prema svima, bili oni talijanske ili hrvatske nacionalnosti. „Doživjela je nepravdu kad je Rijeka pripala Italiji. Kao utemeljiteljica Družbe stavljena je u drugi plan, poslana je u malu Risiku zajedno s ostalim sestrama Hrvaticama. Sve je to primila u duhu vjere i poslušnosti i u Risiki se opet pokazala velika dijeleći s tom zajednicom i dobro i zlo.“

Prigodnu riječ na predstavljanju uputila je vrhovna glavarica sestara Presvetog Srca Isusova u Rijeci č. M. Nives Stubičar. Predstavljajući i svim okupljenima na sudjelovanje zahvalila je autorica knjige i postulatorica kauze s. Dobroslava Mlakić. Zaključno, župnik župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Rijeci mons. Sanjin Francetić vjernicima je kazao kako je Riječka Majka krštena u ovoj najstarijoj riječkoj župnoj crkvi te da se u njoj još uvijek nalazi krstionica iz tog vremena.

Promocija knjige okupila je veliki broj vjernika i sestara iz Riječke metropolije, a odazvala joj se i poglavarica talijanske sestrinske zajednice s. Elena Agosto. U glazbenom dijelu nastupile su učenice Ženskog učeničkog doma „Marija Krucifiksa Kozulić“ te Barbara Brezac Benigar i Vlaho Prohaska koji su premijerno izveli skladbu posvećenu Riječkoj Majci.

Helena Anušić

PROSLAVA SV. VINKA PAULSKOG U ZNAKU VELIKOG JUBILEJA

U godini kada se spominjemo 400. obljetnice rođenja karizme sv. Vinka Paulskog, na njegov blagdan 27. rujna u kapeli sv. Josipa, u samostanu sestara milosrdnica Provincije Majke Dobroga Savjeta - Rijeka okupili su se brojni članovi ustanova, udruga i zajednica koji se nadahnjuju karizmom svog Utemeljitelja. Samom blagdanu prethodila je trodnevna duhovna priprema koju je predvodio fra Tomislav Šanko. Riječi dobrodošlice i pozdrava izrekla je s. M. Danijela Sinčić, provincijalna glavarica, uvodeći u svečano misno slavlje koje je predvodio mons. dr. Ivan Devčić, riječki nadbiskup i metropolit.

Nadbiskup je istaknuo da je doprinos sv. Vinka Paulskog u ostvarenju poslanja Crkve tijekom četiri stoljeća golem i neprocjenjiv. „Sv. Vinko je obogatio Crkvu novim modelom svećenika i njihove formacije, kao i novom muškom i ženskom družbom, koje je obje usmjerio na pastoralni i karitativni rad među siromasima i bolesnima, stvorivši time preduvjete da se Crkva može učinkovito uključiti u rješavanje duhovnih, čudorednih i socijalnih problema modernog i suvremenog vremena.“ Naglasio je kako se danas pojavljuju novi oblici siromaštva s kojima se trebamo znati primjerenom suočiti. Stoga karizma sv. Vinka i danas ima svoju važnost, ali njezino ostvarivanje treba uskladiti s izazovima novih oblika siromaštva. Posebno je neophodno mladima predstaviti karizmu na način da ih ona oduševi i privuče. Dakako, to je moguće samo ako oni koji su se zavjetovali živjeti je, to uistinu vjerno i dosljedno čine. U tom slučaju će vinkovska karizma i u naše vrijeme biti privlačna mladima, kao što je to bila tolikim naraštajima tijekom proteklih četiri stotine godina, rekao je nadbiskup Devčić.

Visoka 400. obljetnica nastanka vinkovskog poslanja služenja najsiromašnijima obilježava se na međunarodnoj razini upravo ove 2017. godine. Međunarodna Vinkovska obitelj koja broji više od 225 skupina posvećenih osoba, svećenika i laika koje u svom djelovanju slijede svetog Vinka Paulskog, ima svoje ogranke u Hrvatskoj (sedam ogranaka) među kojima su najbrojnije sestre milosrdnice koje djeluju skoro 160 godina u gradu Rijeci. O bogatstvu Vinkov-

Sv. Vinko je obogatio Crkvu novim modelom svećenika i njihove formacije, kao i novom muškom i ženskom družbom, koje je obje usmjerio na pastoralni i karitativni rad među siromasima i bolesnima, stvorivši time preduvjete da se Crkva može učinkovito uključiti u rješavanje duhovnih, čudorednih i socijalnih problema modernog i suvremenog vremena

ske obitelji – onih koji danas žive vinkovsko poslanje služenja siromaha, svjedoče udruge ili zajednice koje se okupljaju u samostanu i koje su animirale pojedine dane trodnevnice: Udruga svetog Vinka Paulskog, Molitva i Riječ - hagioterapija, Klub "Nada", Udruga katoličkih medicinskih sestara i tehničara, zatim korisnici Kuće utočišta, Marijanska Vinkovska mladež te djeca, roditelji i djelatnici Dječjeg vrtića "Zvezdica mira".

Petra Štokić

PROSLAVLJEN BLAGDAN GOSPE ŽALOSNE, SUZAŠTITNICE KATEDRALE SV. VIDA

Marija je platila našu otkupninu kao jaka žena, puna ljubavi i sućut prema Kristu, ali i samilosne ljubavi prema svijetu, rekao je nadbiskup

Blagdan Gospe Žalosne podsjeća nas na Marijinih sedam trpljenja, ali nam u svijest doziva i patnje mnogih ljudi, bolesnika, prognanika i svih koji trpe, rekao je riječki nadbiskup mons. dr. Ivan Devčić u petak 15. rujna u katedrali sv. Vida predvođeni svečano misno slavlje u povodu blagdana Gospe Žalosne, suzaštitnice riječke prvostolnice.

Vjernike je upoznao s poviješću pobožnosti prema Gospinim žalostima kazavši kako svoj biblijski temelj ima u proštvo starca Šimuna koji je Mariji rekao da će joj mač boli probosti dušu (Lk 2,35). Osim toga, o Marijinih žalostima u srednjem vijeku promišljali su redovnici serviti čiju redovničku odjeću su kao škapular nosili i mnogi svjetovnjaci pa su tako

nastale i mnoge bratovštine. 1668. godine Sveta Stolica je dopustila svetkovinu u čast Marije od sedam žalosti, a papa Pio VII., nakon povratka iz sužanjstva, proširio je na cijelu Crkvu, rekao je nadbiskup.

Sedam je događaja iz Marijinog života odabrano za pobožnost koja se danas slavi: Šimunov navještaj, bijeg u Egipat, Isusovo zadržavanje u Hramu kao dvanaestogodišnji dječak, Marijin susret s Isusom na križnom putu, Marijine boli dok su pribijali Krista, skidanje Isusa s križa te polaganje u grob. Marija je platila našu otkupninu kao jaka žena, puna ljubavi i sućut prema Kristu, ali i samilosne ljubavi prema svijetu, rekao je nadbiskup. Na kraju je vjernike potaknuo na nasljedovanje Marije u toj ljubavi. Otkupljeni smo uz veliku cijenu i to trebamo znati cijeniti, kazao je nadbiskup Devčić.

Helena Anušić

UPISI U NADBISKUPIJSKU ŠKOLU ZA CRKVENU GLAZBU

Početak rujna počinju upisi u Nadbiskupijsku školu za crkvenu glazbu. Cilj škole je polaznicima pružiti liturgijsko-glazbenu formaciju za poboljšanje sviranja i pjevanja na liturgijskim slavljinama u župnim zajednicama i crkvama.

Program glazbene škole predviđa formaciju u trajanju od tri godine. Predmeti su: teorija i solfeggio, klavir, orgulje, tehnika dirigiranja, vokalna tehnika, liturgijska muzikologija i zbor. Na kraju trogodišnjeg školovanja predviđa se specijalizacija iz predmeta: tehnika dirigiranja, orgulje, harmonija, gregorijanski koral, zbor i interpretacija gregorijanskog korala samo za uspješnije kandidate i koji to zatraže.

U školu se mogu upisati svi oni koji su već u službi glazbenih animatora u liturgiji, te oni koji se namjeravaju posvetiti toj zadaći. Isto tako mogu sudjelovati oni koji žele naučiti osnove glazbe, bez prethodnog znanja, pohađajući pripravnu godinu. Dob nije ograničena.

Osim ovih, pokrenut je početni tečaj za djecu (klavir, gitara, violina i flauta).

Upisi traju do 15. listopada.

**RIJEČKA
NADBISKUPIJA**
NADBISKUPIJSKA ŠKOLA ZA
CRKVENU GLAZBU

POČETNI TEČAJ ZA DJECU

Predmeti:
klavir, gitara, violina i flauta

Nastava se održava u zgradi
Teologije u Rijeci (Omladinska 14)

Upisi traju do 15. listopada

Za više informacija možete se obratiti na:
Mob: 091/5355384

Za više informacija možete se obratiti na:

E-mail:

crkvena.glazba@ri-nadbiskupija.hr

Facebook:

Crkvena Glazba Rijeka

Mob: 091/975 2909 (Smjer Liturgijska glazba)

Mob: 091/5355384 (Početni tečaj za djecu)

APOSTOLSKI NUNCIJ RAJIČ U RIJECI

U srijedu 7. rujna katedralu sv. Vida pohodio je nadbiskup mons. dr. Petar Rajič, apostolski nuncij u Angoli i Sv. Tomi i Principu.

U razgovoru s nadbiskupom mons. dr. Ivanom Devčićem i biskupskim vikarom mons. Matijom Matičićem, nuncij Rajič je istaknuo kako uvijek rado navraća u Domovinu i domovinsku Crkvu, a posebno u ovaj naš kraj. Sugovornici su razgovarali o Crkvi u Africi i Perzijskom zaljevu, posebno u Angoli. Nuncij je posvjedočio kako je tamo Crkva živa i da ga to doista ohrabruje i nosi u njegovom poslanju kao papinskog predstavnika u toj siromašnoj zemlji.

Nadbiskup Devčić i nuncij Rajič s lijepim uspomjenama prisjetili su se i boravka sv. Ivana Pavla II. u Rijeci u čijoj pratnji je tada bio nadbiskup Rajič kao Papin bliski suradnik u Apostolskoj palači.

Mons. dr. Rajič u diplomatsku službu Svete Stolice stupio je 1. srpnja 1993. Prva diplomatska iskustva stječe u diplomatskim predstavništvima odnosno apostolskim nuncijaturama u Iranu i Litvi. Premješten u Vatikan, više je godina radio na Odjelu za opće poslove Državnoga tajništva, poglavito u uredu zamjenika za opće poslove Državnoga tajništva. Istodobno je od srpnja 2001. do prosinca 2009. bio i članom Upravnoga vijeća Vatikanskoga televizijskog središta.

U lipnju je 2003. bio i član službene pratnje sv. Ivana Pavla II. Tijekom njegova pastirskog pohoda Hrvatskoj i petodnevnog boravka u Rijeci (od 5. do 9. lipnja 2003.) te Bosni i Hercegovini 23. lipnja 2003. U srpnju iste godine povjerena mu je vrlo osjetljiva služba - služba Prelata predvorja pape Ivana Pavla II. Istu mu službu povjerava i papa Benedikt XVI. nakon svojega izbora 19. travnja 2005.

Papa Benedikt XVI. imenovao ga je 2. prosinca 2009. naslovnim nadbiskupom Sarsenteruma i apostolskim nuncijem u Kuvajtu, Bahreinu i Kataru te istodobno apostolskim delegatom na Arapskom poluotoku. Papa ga je 27. ožujka 2015. imenovao apostolskim nuncijem i u Jemenu, te u Ujedinjenim Arapskim Emiratomima. Nakon pet godina službe na arapskom poluotoku, papa Franjo imenovao ga je 15. lipnja 2015. nuncijem u Angoli i Svetom Tomi i Principu.

PITAJ SVEĆENIKA

Hvaljen Isus i Marija. Najprije pohvaljujem rubriku te unaprijed zahvaljujem na odgovoru na moje pitanje. Zanima me koja je razlika između građanske i liturgijske godine? Također, što je s onim vremenom između blagdana Krista Kralja i prve nedjelje došašća? Unaprijed zahvaljujem na odgovoru. (čitateljica Maja)

ODGOVARA VLČ. MARIJAN BENKOVIĆ

Draga Maja,

građansku godinu obilježava razdoblje od tristo šezdeset i pet dana, a liturgijsku godinu obilježavaju liturgijska slavlja koja uprisutnjuju Krista u vremenu. Liturgijska godina nije neko drugo vrijeme nego slavlje otajstvene Kristove prisutnosti među nama. U liturgijskoj godini se događa spasenje koje se živi u vremenu. Subjekt liturgijske godine jest sam Krist koji je postojano prisutan u svojoj Crkvi. Liturgijska slavlja nam otkrivaju Kristovo lice i čine nas dionicima njegovog spasenja. Kada govorimo o liturgijskoj godini, zapravo je riječ o svetom vremenu, jer Bog, po djelovanju Duha Svetoga u liturgiji oživljava snagu spasenjskih djela. Liturgijska nam godina uprisutnjuje Isusa Krista i njegovo spasenjsko djelovanje u Crkvi. Nakon Uzašašća, On i dalje nastavlja djelovati, tj. i dalje se događa Otkupljenje.

Liturgijska godina započinje 1. nedjeljom Došašća. Vrijeme između blagdana Krista Kralja i prve nedjelje Došašća pripada posljednjem, 34. tjednu vremena u godini.

Koristim priliku da tebe i sve zainteresirane čitatelje koji žele pozovem na dvogodišnju teološku formaciju u organizaciji Metropolitanskog pastoralnog instituta u Rijeci, Omladinska 14.

Gosti iz Neussa posjetili Caritas

Prijatelji Riječke nadbiskupije i Grada Rijeke iz njemačkog grada Neussa, 11. rujna posjetili su nadbiskupijski Caritas. Skupina od tridesetak župljana Neussa predvođenih župnikom Jochenom Königom tjedan dana boravila je u Domu pastoralnih susreta u Lovranu te su bili gosti Nadbiskupije i Grada i posjetili najvažnije ustanove. Prijatelji iz Neussa u više navrata iskazali su se kao dobrotvori, a povezanost Neussa i Rijeke seže nekoliko desetljeća unazad i do danas je svježija i trajna. Poveznica ovih dvaju gradova su sestre Družbe Presvetog Srca Isusova koje su u vrijeme komunističkog izganstva iz Rijeke živjele i radile u tom njemačkom gradu.

Ravnatelj Caritasa mons. Nikola Uravić gostima je predstavio aktivnosti središnjice nadbiskupijskog Caritasa te specijaliziranih ustanova koje brinu o umirućima, siromašnima, beskućnicima i žrtvama obiteljskog nasilja. Posebno je istaknuo projekt Obitelji za obitelji u kojemu, na principu neke vrste kumstva, donatori redovito pomažu dodijeljenom djetetu i njegovoj obitelji. O projektu je govorila voditeljica Slađana Tuftan.

Gosti iz Neussa pohvalili su brigu mjesne Crkve za najugroženije te ponudili svoju pomoć u raznim projektima, a kao dokaz dobre volje odmah su izrazili spremnost da se prihvate jednog kumstva.

Susret: Radica Oblak

MOLI I PJEVA PJESME MARIJI I U 105. GODINI

Stoljetno životno iskustvo Radica može sažeti u nekoliko jednostavnih savjeta za dug i sretan život: budi pošten i dobar, radi, poštuj starce, nikome ne čini zlo i puno moli.

Župa Volosko krajem kolovoza imala je poseban razlog za slavlje. Na nedjeljnoj misi 27. kolovoza vjernici i župnik Petar Belanić proslavili su 104. rođendan slavjenice Franciske Radice Oblak. Rođena u Sloveniji, gdje i živi, Radica sa kćerkom Ankom već 41 godinu ljeti dolazi u svoju kuću u Poljanama i redovito odlazi na mise u Volosko. Iako u visokim godinama slavjenica je iznimno dobroj formi, pokretna koliko joj godine to dopuštaju i vedra duha koji je ne napušta. Redovito moli, odlazi na mise i rado pjeva pjesme Mariji.

Stoljetno životno iskustvo Radica može sažeti u nekoliko jednostavnih savjeta za dug i sretan život: budi pošten i dobar, radi, poštuj starce, nikome ne čini zlo i puno moli. Svaka loša riječ stvara novu lošu riječ i taj otužni lanac treba prekinuti dobrim riječima i djelima.

Priznaje kako je oduvijek odgajana u vjери, živjela s Crkvom i vjera je ta koja joj daje snage da s optimizmom ide kroz život. „Vjera i molitva su najvažnije. Treba Boga moliti i da nam da kruha, ali molitva i Božja milost su važniji od kruha jer bez molitve nema ni kruha“, tako objašnjava svoje životne stavove. Ističe važnost odgoja u vjери, to je primila od svojih roditelja i prenijela na svoju djecu.

Kćer Anka s kojom živi je sakristanka u župi sv. Petar u Bistrici na Sutli. O velikoj pobožnosti ove obitelji svjedoči kapelica posvećena Mariji koju su sagradili u dvorištu kuće u Poljanama. Svaki kamen na toj kapelici ima svoju pobožnu priču, a izgradili su ju na poticaj pok. svećenika Franca Špelića koji je bio vidjelac. Kapelicu je 1999. godine blagoslovio tadašnji župnik Vepřinca vlč. Luka Lučić.

Centar za mlade
Riječke nadbiskupije

Blaženi
Miroslav Bulešić

OTVORENJE

I SV. MISA ZA POČETAK AKADEMSKE GODINE

18.10.2017. (srijeda)

Slavka Krautzeka 74 • Rijeka

Program:

19:00 Okupljanje ispred Centra
19:30 Svečana sv. Misa koju predslavi riječki nadbiskup metropolit mons. Ivan Devčić
20:30 Zajedničko druženje

Svečanu sv. Misu predslavit će riječki nadbiskup metropolit mons. Ivan Devčić

RIJEČKI STUDENTI I MLADI DOBIVAJU CENTAR "Blaženi Miroslav Bulešić"

Centar za mlade Riječke nadbiskupije „Blaženi Miroslav Bulešić“ svečano će biti blagoslovljen i otvoren u srijedu 18. listopada. Nalazi se u ulici Slavka Krautzeka br. 74., u neposrednoj blizini sveučilišnog Kampusu na Trsatu i prema riječima povjerenika za mlade Riječke nadbiskupije vlč. Marka Šarića, namijenjen je svim mladima.

Uz redovne nedjeljne mise koje će biti slavljene u večernjim satima, Centar će nuditi kvalitetne sadržaje namijenjene studentima i mladima poput: kateheza, klanjanja pred Presvetim Oltarskim sakramentom, mogućnosti za ispovijedi, tribina, hodočašća, filmskih večeri i sl. Također, uređuje se i katolička knjižnica, a u prostorima Centra redovne probe imat će i Zbor mladih Riječke nadbiskupije.

Svečano otvorenje i blagoslov vlč. Šarić najavio je za blagdan sv. Luke 18. listopada u 19 sati. Nakon blagoslova slaviti će se misa u dvorani Centra. Euharistijsko slavlje predvodit će riječki nadbiskup i metropolit mons. dr. Ivan Devčić, a propovijedati porečki i pulski biskup mons. dr. Dražen Kulteša. Također, Porečka i pulska biskupija darovat će Centru relikvije bl. Miroslava Bulešića koje će biti ugrađene u novi oltar, najavio je vlč. Šarić.

Misa u povodu početka nove školske godine

Pratite svoje učenike molitvom

Nadbiskup je izrazio želju da škola ne bude samo mjesto gdje se stječu nove spoznaje, nego i škola ljubavi po uzoru na ljubav kojom Isus sve ljubi.

Preduvjet svakom uspjehu, kako školskom tako još više onom životnom, je da svatko neumorno u svom srcu raspiruje milosni dar Božji, tj. darove i talente koje mu je, svakome prema njegovoj volji i mjeri, Bog udijelio, rekao je u četvrtak 28. rujna u crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Rijeci riječki nadbiskup i metropolit mons. dr. Ivan Devčić predvođeni svečano euharistijsko slavlje sa zazivom Duha Svetoga u povodu početka nove školske godine.

Vjeroučiteljima i profesorima za uzora je dao sv. Pavla koji se molio za svog učenika Timoteja. Razliku između učitelja vjernika i onoga koji to nije čini upravo praćenje svojih učenika molitvom i dok su u školi i kada iz nje iziđu, tj. kada je završe odrastu, kazao je propovjednik. Također, potaknuo ih je na suradnju s roditeljima i upoznavanje obiteljskih prilika njihovih učenika s ciljem kvalitetnije međusobne suradnje. Nadbiskup je istaknuo i da je lijepo slušati učenike koji se nakon mnogo godina pohvalno i oduševljeno prisjećaju svojih učitelja i profesora. To je znak da su ih dobro odgajali, da su im bili ne samo prenositelji znanja nego i istinski prijatelji i odgojitelji za ispravan život. To i vama, dragi vjeroučitelji i profesori, od srca želim i od Boga molim. Neka se zbog vašeg pri-

jateljskog ponašanja i zauzeta djelovanja vaši učenici uvijek rado sjećaju i vas i vaše škole, rekao je nadbiskup.

Zaključujući propovijed izrazio je želju da škola ne bude samo mjesto gdje se stječu nove spoznaje, nego i škola ljubavi po uzoru na ljubav kojom Isus sve ljubi. Zadaća škole nije samo poučavati i posredovati razne spoznaje nego i učvršćivati životnu vezu učenika s Isusom. Tu vezu učenika mogu s Isusom učvrstiti samo oni koji su već s njim povezani i iz njegovih životnih korijena crpe životnu snagu za svoj život i djelovanje, rekao je nadbiskup. Okupljene vjeroučitelje i profesore potaknuo je da se usporedo sa stručnim usavršavanjem trude dublje ukorjenjivati u Isusu, u njegovu božanskom srcu, koje je puno ljubavi i milosrđa prema svima, a posebno prema najmanjima. Njih vam njihovi roditelji s velikim pouzdanjem i nadom povjeravaju, zaključio je nadbiskup.

Na kraju mise povjerenik za mlade Riječke nadbiskup vlč. Marko Šarić zahvalio je predvoditelju misnog slavlja, svećenicima, profesorima i učenicima na sudjelovanju, te ih pozvao 18. listopada na otvorenje Centra za mlade koji se nalazi u blizini sveučilišnog Kampusu na Trsatu.